

Bank of Kazakhstan

Қазақстан Ұлттық Банкінің

Хабаршысы

- 1 Баспасөз релиздері
- 13 Шетел валюталарының ресми бағамдары
- 14 Қазақстан экономикасы қаржы секторының ағымдағы жай-күйі
- 22 Нормативтік құқықтық актілер

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

Редакторы:

Ақышев Д.Т.– Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары;

Редактордың орынбасары:

Терентьев А. Л. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаментінің директоры;

Кенес мүшелері:

Орлов П.Е.– Зерттеулер және стратегия департаменті кәсіпорындар мониторингі басқармасының бастығы; Мадиярова Ә.Қ. – Төлем жүйелері департаменті төлем жүйелерін қадағалау басқармасының бастығы; Сарсенова Н.В.- Заң департаменті директорының орынбасары; Сәрсенбаева А.И. – Қызметкерлермен жұмыс жүргізу департаменті аударма және мемлекеттік тілді ендіру басқармасының бас маман-аудармашысы;

Шығаруға жауапты:

Шабанова Н.Н. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаменті қоғамдық байланыстар басқармасының бас маманы.

Құрылтайшы – Қазақстан Ұлттық Банкі

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде
1997 жылғы 24 ақпанда № 432 тіркелді

Қазақстан Ұлттық Банкі

1995 жылдан бастап шығарылады

«АСЫЛ КІТАП» БАСПА ҮЙІ ЖШС

Қазақстан Республикасы
050009, Алматы қаласы
Абай данғылы, 143
asylkitap@mail.ru
+7 (727)394 41 67

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№20 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2013 жылғы 5 маусым**

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

1. Инфляция

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің ресми деректері бойынша 2013 жылғы мамырда инфляция 0,2% (2012 жылғы мамырда – 0,7%) деңгейінде қалыптасты. Азық-түлік тауарларының бағасы 0,2%-ға (0,2%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 0,1%-ға (0,2%-ға) өсті. Ақылы қызмет көрсету тарифтері 0,3%-ға (1,7%-ға) көтерілді.

Азық-түлік тауарлары нарығында 2013 жылғы мамырда көп дәрежеде жемістер мен көкөністер 1,4%-ға, оның ішінде пияз – 6,2%-ға, қызылша – 4,9%-ға, картоп – 4,7%-ға, сәбіз – 3,4%-ға, сондай-ақ макарон өнімдері – 0,2%-ға, ет және ет өнімдері – 0,1%-ға, балық және теңіз өнімдері – 0,1%-ға, қант – 0,1%-ға қымбаттады. Бұдан басқа алкогольсіз сусындар бағасы 0,4%-ға, кондитерлік өнімдер мен шай – әрқайсысы 0,3%-ға өсті. Сонымен қатар, жұмыртқа бағасының 2,6%-ға, күріш 0,2%-ға, жарма өнімдері, сүт өнімдері, май және тоң май – әрқайсысы 0,1%-ға төмендеуі тіркелді.

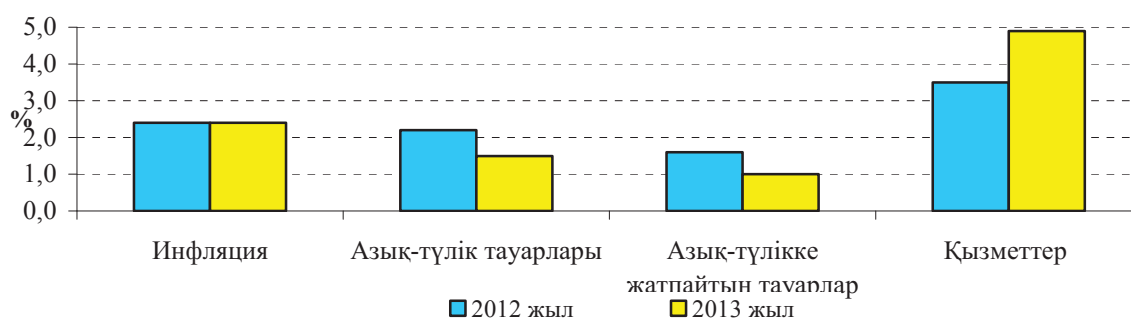
Азық-түлікке жатпайтын тауарлар тобында киім мен аяқ киім бағасы 0,2%-ға, күнделікті үй заттары 0,3%-ға, дәрі-дәрмек 0,2%-ға көтерілді. Бензин мен дизель отынының құны өзгеріссіз қалды.

Ақылы қызмет көрсету тобында тұрғын үй-коммуналдық сала қызметтерінің ақысы 0,1%-ға өсті. Бұл ретте тұрғын үйді ұстау және қоқысты жинау тарифтері 0,8%-ға өсті. Сұйытылған газ тарифтері 0,1%-ға төмендеді. Басқа тұрғын үй-коммуналдық қызметтер түрлері бойынша тарифтер өзгеріссіз қалды. Сонымен қатар өткен айда медициналық қызметтер бағасы 0,7%-ға, көлік қызметтері 0,7%-ға, оның ішінде темір жол көлігі 3,3%-ға, білім беру қызметтері 0,1%-ға, мейрамханалар мен қонақ үйлер қызметтері 0,9%-ға көтерілді.

2013 жылғы қаңтар-мамырда инфляция 2,4% (2012 жылғы қаңтар-мамырда 2,4%) құрады. Азық-түлік тауарлары 2013 жылдың басынан бастап 1,5%-ға (2,2%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 1,0%-ға (1,6%-ға), ақылы қызметтер 4,9%-ға (3,5%-ға) қымбаттады (1-график).

1-график

2012 және 2013 жылдардағы қаңтар-мамырдағы инфляция және оның құрамдас бөліктері

2013 жылғы мамырда инфляция жылдық көрсетуде 5,9%-ды құрады (2012 жылғы желтоқсанда – 6,0%). Азық-түлік тауарлары соңғы 12 айда 4,6%-ға (5,3%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 2,9%-ға (3,5%-ға), ақылы қызметтер 10,7%-ға (9,3%-ға) қымбаттады.

2. Халықаралық резервтер және ақша агрегаттары

2013 жылғы мамырда Ұлттық Банктің халықаралық резервтері ұлғайды. Ұлттық Банктің жиынтық халықаралық резервтері 28,4 млрд. АҚШ долл. дейін 7,3%-ға өсті (жыл басынан бері 0,3% өсті). Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтері негізінен банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік

шоттарының ұлғаюы және Ұлттық Банктегі Үкіметтің шоттарына шетел валютасының түсуі есебінен 7,5% ұлғайып, 27,8 млрд. АҚШ долл. құрады (жыл басынан бері 0,3% өсті). Нәтижесінде таза валюта қорлары (ЕАВ) 2013 жылғы мамырда 10,1% өсті. Алтындағы активтер әлемдік нарықтардағы бағасының төмендеуі салдарынан 1,2%-ға қысқарды.

2013 жылғы мамырда елдің халықаралық резервтері жалпы алғанда, Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоса алғанда (алдын ала деректер бойынша 63,3 млрд. АҚШ долл.) 91,6 млрд. АҚШ долларына дейін 3,2% өсті (жыл басынан бері 6,5% өсті).

2013 жылғы мамырда ақша базасы 6,5%-ға кеңейіп, 3038,7 млрд. теңге болды (жыл басынан бері 5,1%-ға кеңейді). Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 2975,9 млрд. теңгеге дейін 7,3%-ға кеңейді.

2013 жылғы сәуірде ақша массасы 11051,5 млрд. теңгеге дейін 0,2% төмендеді (жыл басынан бері 5,0% өсті). Айналыстағы қолма-қол ақшаның көлемі 1438,9 млрд. теңгеге дейін 0,7%-ға өсті (жыл басынан бері 5,8% төмендеді), банк жүйесіндегі депозиттер 0,4% қысқарып, 9612,6 млрд. теңге болды (жыл басынан бері 6,9% өсті). Депозиттердің ақша массасының құрылымындағы үлесі айналыстағы қолма-қол ақша көлемінің қысқаруы аясында депозиттер көлемінің өсуі салдарынан 2013 жылғы наурыздағы 87,1%-дан 2013 жылғы сәуірдегі 87,0%-ға дейін азайды.

Ақша мультипликаторы 2013 жылғы сәуірде тіркелген ақша массасының төмендеуі қарқынымен салыстырғанда ақша базасы сығымдалуының басым қарқыны салдарынан 2013 жылғы наурыздағы 3,64-ден 2013 жылғы сәуірдің қорытындылары бойынша 3,87-ге дейін өсті.

3. Валюта нарығы

2013 жылғы мамырда теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамы 1 АҚШ доллары үшін 150,74–151,28 теңге аралығында өзгерді. Айдың соңында теңгенің биржалық бағамы бір АҚШ доллары үшін 151,36 теңге болды.

2013 жылғы мамырда қосымша сауда-саттықтардағы мәмілелерді қоса алғанда Қазақстан қор биржасындағы биржалық операциялардың көлемі 2013 жылғы сәуірмен салыстырғанда 10,6%-ға төмендеп, 4,3 млрд. АҚШ долл. болды. Биржадан тыс валюта нарығында операциялардың көлемі 51,9%-ға ұлғайып, 2,0 млрд. АҚШ долл. құрады.

Жалпы алғанда ішкі валюта нарығындағы операциялардың көлемі 3,0% ұлғайып, 6,3 млрд. АҚШ долл. болды.

4. Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

2013 жылғы мамырда Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша 5 аукцион өткізілді. Онда 12 айлық МЕККАМ (13,6 млрд. теңге), 5 жылдық МЕОКАМ (14,6 млрд. теңге), 8 жылдық МЕУКАМ (6,7 млрд. теңге), 10 жылдық МЕУКАМ (15,6 млрд. теңге), 12 жылдық МЕУЖКАМ (10 млрд. теңге) орналастырылды.

Орналастырылған бағалы қағаздар бойынша тиімді кірістілік: 12 айлық МЕККАМ бойынша 3,00%, 5 жылдық МЕОКАМ бойынша – 5,58%, 8 жылдық МЕУКАМ бойынша – 6,10%, 10 жылдық МЕУКАМ бойынша – 6,00%, 12 жылдық МЕУЖКАМ бойынша – инфляция деңгейінен 0,01% құрады.

Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі өткен аймен салыстырғанда 1,7% ұлғая отырып, 2013 жылғы мамырдың аяғында 3069,6 млрд. теңге құрады.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары. Ұлттық Банктің ноттары эмиссиясының көлемі 2013 жылғы сәуірмен салыстырғанда 2013 жылғы мамырда 2,5 еседей қысқарып, 7,6 млрд. теңге болды.

Бұл ретте 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 2 аукцион өтті (1,7 млрд. теңге және 5,9 млрд. теңге). Олар бойынша тиімді кірістілік 1,05% болды.

Айналыстағы ноттардың көлемі 2013 жылғы сәуірмен салыстырғанда 2013 жылғы мамырдың аяғында 12,2% азайып, 78,4 млрд. теңге құрады.

5. Банкаралық ақша нарығы

2013 жылғы сәуірде орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемі наурызбен салыстырғанда 38,5%-ға ұлғайып, баламасы 2696,6 млрд. теңге болды.

Орналастырылған теңгедегі банкаралық депозиттердің көлемі 17,7%-ға өсті және 563,7 млрд. теңге (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 20,9%) болды. Бұл ретте орналастырылған теңгедегі

банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2013 жылғы сәуірде 0,57%-дан 0,56%-ға дейін төмендеді.

2013 жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда орналастырылған доллардағы депозиттердің көлемі 46,7%-ға ұлғайып, 13,4 млрд. АҚШ долл. (орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 75,0%) болды. Орналастырылған доллардағы депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2013 жылғы сәуірде өзгеріссіз 0,10% мөлшерінде қалды.

Рубльдегі және еуроғағы депозиттерге орналастыру көлемі шамалы болып қалуда – орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінен тиісінше 3,6 және 0,6%.

Шетел валютасындағы банкаралық депозиттердің үлесі 2013 жылғы сәуірде орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 75,4%-дан 79,1%-ға дейін ұлғайды. Орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемінен шетел валютасында резидент емес банктерде орналастырылған депозиттердің үлесі 75,4%-дан 78,7%-ға дейін ұлғайды.

Ұлттық Банк банктерден тартқан депозиттердің көлемі 2013 жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда 546,9 млрд. теңгеге дейін 15,8%-ға өсті.

6. Депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің жалпы көлемі 2013 жылғы сәуірде 9612,6 млрд. теңгеге дейін 0,4%-ға төмендеді (жылдың басынан бастап өсім 6,9%). Заңды тұлғалардың депозиттері бір айда 6103,1 млрд. теңгеге дейін 0,8%-ға төмендеді, жеке тұлғалардың депозиттері 3509,6 млрд. теңгеге 0,4%-ға артты.

2013 жылғы сәуірде ұлттық валютадағы депозиттердің көлемі 6570,0 млрд. теңгеге дейін 0,1%-ға артты (заңды тұлғалар – 0,3%-ға өсу, жеке тұлғалар – 0,2%-ға төмендеу), ал шетел валютасында 3042,6 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға төмендеді (заңды тұлғалар – 3,7% төмендеу, жеке тұлғалар – 1,4%-ға өсу). Депозиттердің теңгедегі үлес салмағы бір айда 68,0%-дан 68,3%-ға дейін ұлғайды.

Банктердегі халықтың салымдары (резидент еместерді қоса есептегенде) 2013 жылғы сәуірде 3545,2 млрд. теңгеге дейін 0,4%-ға өсті. Халықтың салымдары құрылымында теңгедегі депозиттер 2157,9 млрд. теңгеге дейін 0,2%-ға төмендеді, шетел валютасындағы депозиттер 1387,2 млрд. теңгеге дейін 1,3%-ға өсті. Халық салымдарының құрамында теңгедегі депозиттердің үлес салмағы бір айда 61,2%-дан 60,9%-ға дейін азайды.

2013 жылғы сәуірде мерзімді депозиттер 6122,6 млрд. теңгеге дейін 0,7%-ға төмендеді. Мерзімді депозиттердің құрамында теңгедегі депозиттер 4124,9 млрд. теңгеге дейін 0,5%-ға түсті, шетел валютасындағы депозиттер 1997,7 млрд. теңгеге дейін 1,2%-ға төмендеді.

2013 жылғы сәуірде банктік емес заңды тұлғалардың теңгедегі мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 3,0% (2013 жылғы наурызда - 2,8%), ал жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 6,9% (6,8%) болды.

7. Кредит нарығы

2013 жылғы сәуірде банктердің экономиканы кредиттеуінің жалпы көлемі 10258,6 млрд. теңгені құрап, 1,4%-ға артты (жыл басынан 3,0% өсу).

Ұлттық валютадағы кредиттердің көлемі 7434,3 млрд. теңгеге дейін 2,4%-ға жоғарылап, шетел валютасындағы кредиттердің көлемі 2824,3 млрд. теңгеге дейін 1,1%-ға төмендеді. Теңгедегі кредиттердің үлес салмағы бір айда 71,8%-дан 72,5%-ға дейін өсті.

2013 жылғы сәуірде ұзақ мерзімді кредиттеу 8298,8 млрд. теңгені құрап, 1,6%-ға өсті, қысқа мерзімді кредиттеу 1959,8 млрд. теңгеге дейін 0,7%-ға ұлғайды. Ұзақ мерзімді кредиттердің үлес салмағы бір айда 80,8%-дан 80,9%-ға дейін өсті.

2013 жылғы сәуірде заңды тұлғаларға берілген кредиттердің көлемі 7207,7 млрд. теңгеге дейін 0,8%-ға артты, жеке тұлғаларға берілген кредиттердің көлемі 3050,9 млрд. теңгеге дейін 2,9%-ға ұлғайды. Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы бір айда 29,3%-дан 29,7%-ға дейін өсті.

2013 жылғы сәуірде шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 1402,9 млрд. теңгеге дейін 1,3%-ға өсті, бұл экономикаға берілген кредиттердің жалпы көлемінің 13,7%-ын құрайды.

Банктердің экономикаға берілген кредиттерінің неғұрлым айтарлықтай сомасы салалық бөлуде сауда (жалпы көлемдегі үлесі – 19,9%), құрылыс (13,3%), өнеркәсіп (12,0%), көлік (4,1%) және ауыл шаруашылығы (3,0%) сияқты салаларға тиесілі.

2013 жылғы сәуірде банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 10,6% (2013 жылғы наурызда – 10,6%), жеке тұлғаларға – 21,8% (21,6%) болды.

8. Банктердің облигацияларын орналастыру

2013 жылдың басынан бастап 124 млрд. теңге сомаға банктер облигацияларының 13 шығарылымы тіркелді, 2013 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ескі және жаңа шығарылымдар шеңберінде 50 966,1млн. теңгеге облигация орналастырылды.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№21 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2013 жылғы 7 маусым**

*«Әлемнің әйгілі мешіттері» монеталар сериясынан
«Baiturrahman» ескерткіш алтын монетасын
айналысқа шығару туралы*

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2013 жылғы 7 маусымнан бастап «Әлемнің әйгілі мешіттері» монеталар сериясынан номиналдық құны 500 теңгелік «proof» сапалы «Baiturrahman» ескерткіш алтын монетасын айналысқа шығару туралы хабарлайды.

«**Baiturrahman**» **алтын монетасының** бет жағында (аверсінде) ортасында Исламның қасиетті орындарына кіреберісті білдіретін стильдендірілген арканың бейнесінен, геральдикалық шиыршықтан және монетаның номиналын білдіретін «500 ТЕҢГЕ» деген жазудан тұратын композиция бейнеленген. Номинал цифрларының оң жағында монета дайындалған металдың сынамын білдіретін «Au 999» деген жазу орналасқан. Айналысқа мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазу, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің логотипі, соғылған жылын білдіретін «2013» деген сан, Қазақстан теңге сарайының тауар белгісі және шығыңқы жиек бар.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) ортасында БАЙТУРРАХМАН мешітінің бейнесі орналасқан. Монетаның жоғарғы бөлігінде ағылшын тілінде «BAITURRAHMAN» деген жазу бар. Айналысқа шығыңқы жиек бар.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерлі.

Қыры (гурты) бедерлі.

Монета 999 сынамды алтыннан жасалған, массасы 3,11 грамм, диаметрі – 16 мм, дайындау сапасы – «proof», таралымы – 3 мың дана.

Номиналы 500 теңгелік ескерткіш алтын монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ шоттарға, салымдарға, аккредитивтерге есептеу үшін және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің түсіндірмесі

Baiturrahman мешіті Индонезияның (Суматра аралының солтүстігінде) Банда-Ачех қаласының орталығында Ачех провинциясында орналасқан. Провинцияның тұрғындары үшін мешіттің дін мен мәдениет нышаны ретінде символикалық мәні зор, оның үстіне ол 2004 жылғы жойқын цунамиден аман қалды.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығы бар республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған.

Олар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында сатып алуға болады. Алматы қаласындағы мекенжайы: Панфилов көшесі, 98. Анықтама телефоны +7 (727) 273-83-98.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады: +7 (727) 270-46-39
E-mail: press@nationalbank.kz, www.nationalbank.kz

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№22 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2013 жылғы 7 маусым**

*«Банкноттағы портреттер» монеталар сериясынан
«Құрманғазы» ескерткіш алтын монетасын
айналысқа шығару туралы*

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2013 жылғы 7 маусымнан бастап «Банкноттардағы портреттер» монеталар сериясынан номиналдық құны 500 теңгелік «proof» сапалы «Құрманғазы» ескерткіш алтын монетасын айналысқа шығару туралы хабарлайды.

«Құрманғазы» ескерткіш монетасының бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Төменгі бөлігінде монетаның номиналын білдіретін «500 ТЕҢГЕ» деген жазу бар. Сол және оң жағында қарама-қарсы ұлттық ою-өрнектің элементі, айналдыра мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ» және орыс тілінде «РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН» деген жазу бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің логотипі орналасқан. Айналдыра шығыңқы жиек бар.

Монетаның сырт жағында (рeверсінде) орталық бөлігінде 5 теңгелік банкноттың бет жағының халық композиторы Құрманғазының портреті орналасқан бөлігі бейнеленген. Айналдыра мемлекеттік тілде «ҚҰРМАНҒАЗЫ» деген жазу, соғылған жылын білдіретін «2013» деген сан және банкноттан алынған графикалық элементтер бар. Жоғарғы бөлігінде монета дайындалған металды, оның сынамы мен массасын білдіретін «Au 999 7,78 g» деген жазу бар. Айналдыра шығыңқы жиек бар.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерлі.

Қыры (гурты) бедерлі.

Монета 999 сынамды алтыннан жасалған, массасы 7,78 грамм, диаметрі – 21,87 мм, дайындау сапасы – «proof», таралымы – 4 мың дана.

Номиналы 500 теңгелік ескерткіш алтын монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ шоттарға, салымдарға, аккредитивтерге есептеу үшін және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің түсіндірмесі

Халық композиторы Құрманғазының портреті 1993 жылғы үлгідегі 5 теңгелік банкноттың бет жағында бейнеленген болатын. Қазіргі уақытта банкнот айналыстан алынған.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығы бар республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған. Олар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік,

орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында сатып алуға болады. Алматы қаласындағы мекенжайы: Панфилов көшесі, 98. Анықтама телефоны +7 (727) 273-83-98.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады: +7 (727) 270-46-39 E-mail: press@nationalbank.kz, www.nationalbank.kz

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№23 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2013 жылғы 7 маусым**

*«Қазақстанның Қызыл кітабы» монеталар сериясынан
«Қара кірпі» ескерткіш монеталарын
айналысқа шығару туралы*

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2013 жылғы 7 маусымнан бастап «Қазақстанның Қызыл кітабы» монеталар сериясынан «proof» сапалы күмістен жасалған номиналдық құны 500 теңгелік және нейзильбер қоспасынан жасалған номиналдық құны 50 теңгелік «Қара кірпі» ескерткіш монеталарын айналысқа шығару туралы хабарлайды.

«Қара кірпі» күміс монетасының бет жағында (аверсінде) орта бөлігінде кірпінің стильдендірілген бейнесі және монетаның номиналын білдіретін 500 ТЕҢГЕ» деген жазу орналасқан. Жоғарғы бөлігінде соғылған жылын білдіретін «2013» деген сан бар. Айналысқа шығару жиек, мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазу, Қазақстан теңге сарайының тауар белгісі және монета дайындалған металды, оның сынамы мен массасын білдіретін «Ag 925», «31,1 g» деген жазу бар.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) жиырылған кірпінің бейнесі орналасқан. Айналысқа мемлекеттік тілде «ҚАРА КІРПІ» және кірпінің осы түрінің латын тіліндегі зоологиялық аты - «HEMIECHINUS HYROMELAS» және шығару жиек бар.

Нейзильбер қоспасынан жасалған **«Қара кірпі» монетасының** бет жағында (аверсінде) орта бөлігінде кірпінің стильдендірілген бейнесі және монетаның номиналын білдіретін «50 ТЕҢГЕ» деген жазу орналасқан. Жоғарғы бөлігінде соғылған жылын білдіретін «2013» деген сан бар. Айналысқа шығару жиек, мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазу және Қазақстан теңге сарайының тауар белгісі бар.

Монетаның сырт жағында (реверсінде) жиырылған кірпінің бейнесі орналасқан. Айналысқа мемлекеттік тілде «ҚАРА КІРПІ», кірпінің осы түрінің латын тіліндегі зоологиялық аты - «HEMIECHINUS HYROMELAS» деген жазу және шығару жиек бар.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерлі.

Монеталар:

1) 925 сынамды күмістен жасалған, массасы – 31,1 грамм, диаметрі – 38,61 мм, қыры (гурты) бедерлі, дайындау сапасы – «proof», таралымы – 5 мың дана;

2) нейзильбер қоспасынан жасалған, диаметрі – 31 мм, массасы – 11,17 грамм, қыры (гурты) бедерлі,

таралымы – 100 мың дана.

Номиналы 500 теңгелік ескерткіш күміс монеталар және номиналы 50 теңгелік нейзильбер қоспасынан жасалған монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ шоттарға, салымдарға, аккредитивтерге есептеу үшін және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің түсіндірмесі

Қара кірпі – массасы 500-900 грамм және ұзындығы 226-272 мм, жуан және ұзын (40-42 мм) инелері бар ірі кірпі. Батпақты, құмды, тасты шөлдер мен оазистерді мекендейді. Жападан жалғыз түнде тіршілік етеді. Қазақстанның оңтүстік-батысында кездеседі.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығы бар республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Ұлттық валюта – Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған. Олар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Нейзильбер қоспасынан жасалған ескерткіш монеталардың алты мың данасы жақсартылған сапамен дайындалды және арнайы пластикалық термовакуумды орауға салынған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында сатып алуға болады. Алматы қаласындағы мекенжайы: Панфилов көшесі, 98. Анықтама телефоны +7 (727) 273-83-98.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады: +7 (727) 270-46-39

E-mail: press@nationalbank.kz, www.nationalbank.kz

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№24 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2013 жылғы 7 маусым**

*Қаржылық ынтымақтастық жөніндегі
Қазақстан-Қытай шағын комитетінің сегізінші отырысын өткізу туралы*

2013 жылғы 30-31 мамырда Гуйлинь қаласында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Б.Ш. Тәжіяқовтың және Қытай Халық Банкі Төрағасының көмекшісі Цзинь Цидың төрағалық етуімен Қаржылық ынтымақтастық жөніндегі Қазақстан-Қытай шағын комитетінің кезекті сегізінші отырысы өтті.

Қазақстан тарапынан отырысқа Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, «Самұрық-Қазына» ҰОҚ» АҚ-ның, «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның, «Қазақстан Халық жинақ банкі» АҚ-ның, «БТА Банк» АҚ-ның, «Қазақстандағы Қытай Банкі» ЕБ АҚ-ның, «Қытайдың Алматы қаласындағы сауда-өнеркәсіп банкі» АҚ-ның, «Цеснабанк» АҚ-ның, «Центр Кредит Банкі» АҚ-ның, ҚР-ның ҚХР-дағы Елшілігінің өкілдері қатысты.

Қытай тарапынан Қытай Халық Банкінің, ҚХР Коммерция министрлігінің, Қытай банк қызметін реттеу жөніндегі комиссияның, Қытай сақтандыру нарығын реттеу жөніндегі комиссияның, Мемлекеттік валюталық реттеу жөніндегі бюроның, «Sinasure», Қытай экспорттық кредиттерді сақтандыру жөніндегі компаниясының, «Unionpay International», Қытай Даму банкінің, Қытай Экспорттық-импорттық банкінің, Қытай Ауыл шаруашылығы банкінің, Қытай Банкінің, Қытай Құрылыс банкінің өкілдері қатысты.

Отырыс барысында қатысушылар Қазақстан мен Қытайдың ұлттық валюталарын пайдалануды кеңейту, қаржы нарығының субъектілерін қадағалау саласындағы ынтымақтастық, жобалық қаржыландыру саласындағы ынтымақтастық, төлем жүйелерін дамыту мәселелерін және басқа банкаралық ынтымақтастық мәселелерін талқылады.

Қазақстан және Қытайдың ұлттық валюталарын екіжақты есеп айырысулар үшін пайдалануды кеңейту туралы мәселені талқылау шеңберінде екі елдің орталық банктері Есеп айырысулар мен төлемдерді ұйымдастыру туралы келісімді одан әрі келісу мен қол қою қажеттілігін атап өтті. Бұл Келісім Қазақстан мен Қытайдың ұлттық валюталарында өзара сауда мен тікелей инвестицияларды ынталандыру үшін оңтайлы жағдайлар жасауды көздейтін болады.

Сонымен қатар Қазақстан және Қытай тараптары теңге/юань валюталық жұбының сауда-саттығын ашу мәселесі бойынша ынтымақтастықты нығайтуға уағдаласты.

Төлем жүйелерін дамыту мәселесін талқылау барысында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстанның ұлттық төлем жүйесін пайдалану негізінде ұлттық валюталарда трансшекаралық төлемдерді делдал банктер арқылы жүргізу мүмкіндігін іске асыру жөніндегі Қазақстан төлем жүйесінің операторы – «ҚРҰБ ҚБЕО» РМК жүргізіп отырған жұмысы туралы ақпарат берді, бұл екі ел арасындағы төлемдер жүргізу нобайын одан әрі жетілдіру мен оңтайландыру мақсаттарына сәйкес келеді.

Тараптар сондай-ақ төлем карталарын пайдалана отырып есеп айырысуларды жүзеге асыру үшін жағдайлар жасау және Қазақстан мен Қытайдың ұлттық валюталарында трансшекаралық төлемдерді жүргізу үшін коммерциялық банктердің клирингтік қызметтерді ұсынуы басым бағыттардың бірі болып табылатынын атап өтті.

Отырыс барысында «Қорғас» ШЫХО-ның қаржылық қызметіндегі орын алған мәселелер туралы, атап айтқанда, «Қорғас» ШЫХО-да қаржылық қызметтерді ұсынуда коммерциялық банктердің қатысуын жандандыру қажеттілігі туралы пікір алмасу болды.

Жобалық қаржыландыру саласындағы екіжақты ынтымақтастық мәселелерін талқылау шеңберінде қытай тарабы қаржыландыру талап етілетін инвестициялық жобалар туралы ақпаратпен алмасуға оларды тікелей қаржыландыру мәселелерін одан әрі қарау үшін мүдделілік білдірді. Сонымен бірге «Sinasure» Қытай экспорттық кредиттерді сақтандыру жөніндегі компаниясы «кредиттеу + сақтандырумен өтеу» нысанында Қазақстанның аса ірі компаниялары мен банктерімен ынтымақтаса жұмыс істеуге дайындығы туралы хабардар етті.

Шағын комитеттің сегізінші отырысының қорытындылары бойынша Қазақстан және Қытай тараптары Қазақстан мен Қытайдың қаржы топтары арасындағы байланыстарды болашақта одан әрі

дамыту үшін бағыттарды айқындады және бірлескен хаттамаға қол қойды.

Қаржылық ынтымақтастық жөніндегі Қазақстан-Қытай шағын комитетінің келесі кезекті тоғызыншы отырысы 2014 жылы Қазақстан Республикасының аумағында өткізіледі.

Толығырақ ақпаратты мынадай телефондар бойынша алуға болады:

+7 (727) 2704 639, +7 (727) 2704 654;

E-mail: press@nationalbank.kz (www.nationalbank.kz)

Шетел валюталарының 2013 жылғы ресми айырбастау бағамдары

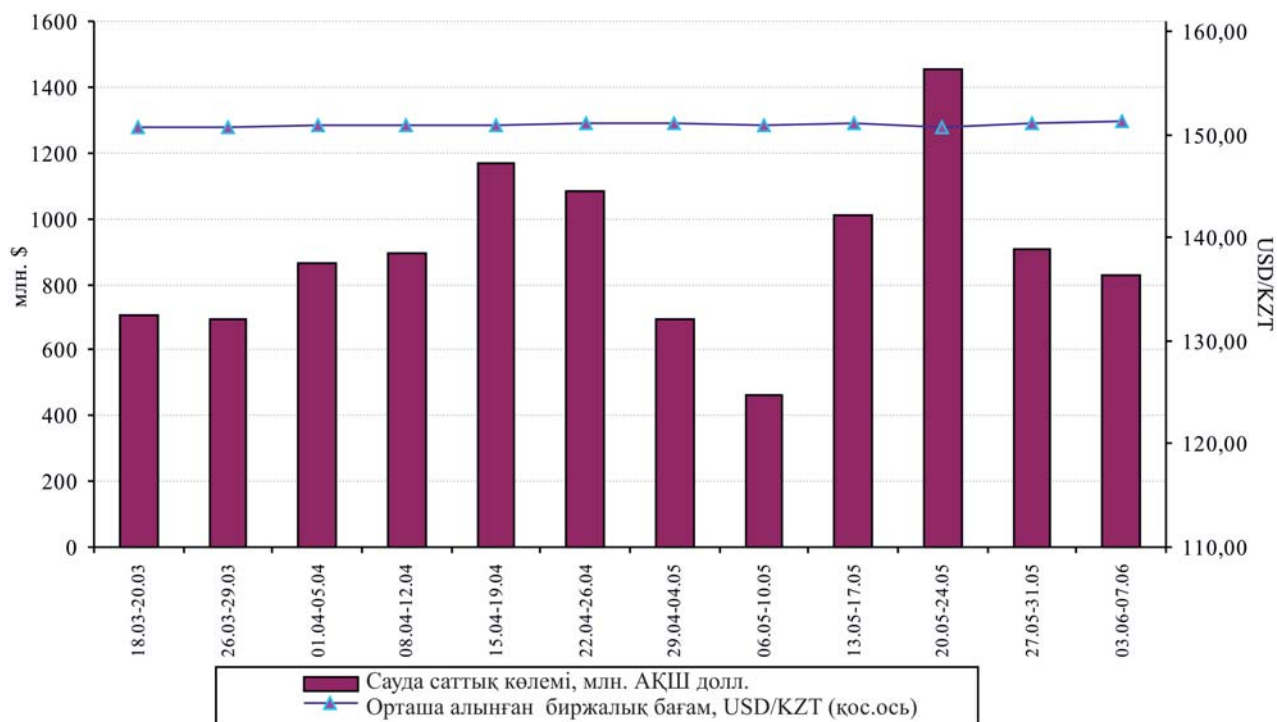
	01-03.06	04.06	05.06	06.06	07.06	8-10.06	11.06	12.06	13.06	14.06	15-17.06
Австралия доллары	AUD	145,21	145,86	146,07	144,8	143,56	143,63	141,58	144,39	143,65	145,34
Ағылшын фунт стерл.	GBP	230,42	231,04	231,31	232,43	233,71	235,61	235,55	237,54	237,13	236,58
Белорусь рублі	BYR	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Бразилия реалы	BRL	71,75	70,64	71,16	71,17	71,06	71,05	70,57	71,08	70,29	71,47
Венгер форингі	HUF	0,66	0,67	0,68	0,67	0,67	0,67	0,67	0,68	0,68	0,69
1 Гонконг доллары	HKD	19,5	19,5	19,5	19,5	19,49	19,5	19,51	19,52	19,51	19,51
Дат кронасы	DKK	26,43	26,45	26,54	26,51	26,64	26,86	26,99	27,02	27,09	27,06
Дихрам ОАЭ	AED	41,21	41,22	41,21	41,21	41,2	41,2	41,24	41,27	41,25	41,23
АҚШ доллары	USD	151,36	151,39	151,34	151,35	151,31	151,33	151,46	151,57	151,51	151,44
Еуро	EUR	196,98	197,12	197,79	197,6	198,59	200,22	201,17	201,44	202,1	201,81
Канада доллары	CAD	146,41	146,13	146,53	146,32	146,56	147,38	148	149,01	148,79	148,97
Қытай юаны	CNY	24,68	24,69	24,69	24,7	24,66	24,67	24,69	24,71	24,7	24,7
Қувейт динары	KWD	529,42	530,26	530,65	530,87	530,54	531,36	534,06	532,95	535,18	534,75
Қырғыз сомы	KGS	3,14	3,14	3,13	3,13	3,12	3,11	3,11	3,12	3,13	3,13
Латвия латы	LVL	281,02	281,24	282,3	281,79	283,03	285,53	286,86	287,17	288,15	287,74
Литва литі	LTL	57,05	57,11	57,3	57,24	57,53	58	58,29	58,36	58,53	58,47
Малазия рингитті	MYR	48,94	48,87	48,93	49,11	49,1	48,93	48,11	48,42	48,39	48,65
Молдова лейі	MDL	12,16	12,18	12,19	12,2	12,16	12,2	12,25	12,26	12,28	12,27
Норвег кронасы	NOK	25,84	25,94	26,03	26,02	26,1	26,3	26,29	26,27	26,2	26,38
Польша злотыйы	PLN	45,92	46,08	46,56	46,66	46,49	46,52	47,1	47,37	47,37	47,86
Сауд Аравиясының риялы	SAR	40,36	40,37	40,36	40,36	40,35	40,35	40,39	40,42	40,4	40,38
Ресей рублі	RUB	4,75	4,72	4,75	4,72	4,72	4,68	4,68	4,7	4,68	4,76
СДР	XDR	226,55	226,9	227,06	227,67	227,65	228,25	229,35	230,15	230,41	231,09
Сингапур доллары	SGD	119,9	120,35	120,75	121,2	121,33	121,45	120,36	120,98	120,84	120,92
Тәжік сомониі	TJS	32,07	32,31	31,81	31,81	31,82	31,82	31,85	31,84	31,83	31,81
1 түрік лирі	TRY	80,38	79,96	80,56	80,57	80,22	80,37	79,97	80,7	80,93	81,66
Өзбек сумы	UZS	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Украин гривнасы	UAH	18,58	18,63	18,56	18,56	18,57	18,6	18,61	18,62	18,59	18,58
Чех кронасы	CZK	7,65	7,67	7,69	7,66	7,7	7,81	7,87	7,87	7,91	7,88
Швед кронасы	SEK	22,91	22,96	23,09	23	23,05	23,13	23,03	23,16	23,23	23,41
Швейцар франкі	CHF	158,74	158,26	159,42	159,52	160,85	162,81	162,83	163,59	164,67	163,86
Оңтүстік Африка рандысы	ZAR	14,85	15,17	15,48	15,38	15,17	15,2	14,76	15,16	15,09	15,32
100 Оңтүстік Корея воны	KRW	13,4	13,42	13,49	13,56	13,52	13,55	13,36	13,37	13,36	13,45
1 жапон йенасы	JPY	1,51	1,51	1,51	1,52	1,53	1,57	1,55	1,57	1,6	1,59

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚАРЖЫ СЕКТОРЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. ВАЛЮТА НАРЫҒЫ

	Кезең соңындағы ресми бағам	Кезеңдегі орташа алынған биржалық бағам, кезең үшін		Қазақстан қор биржасының сауда- саттық көлемі
	USD/KZT	USD/KZT	%*	млн. \$
13.05-17.05	151,10	151,09	0,07	1 012,80
20.05-24.05	150,84	150,81	-0,18	1 452,40
27.05-31.05	151,08	151,08	0,18	908,85
27.05.2013	150,74	150,94	0,13	156,60
28.05.2013	150,94	150,84	-0,07	176,40
29.05.2013	150,84	150,92	0,05	122,00
30.05.2013	150,92	151,08	0,11	146,05
31.05.2013	151,08	151,36	0,19	307,80
03.06-07.06	151,34	151,34	0,35	824,45
03.06.2013	151,36	151,39	0,02	107,05
04.06.2013	151,39	151,34	-0,03	145,55
05.06.2013	151,34	151,35	0,01	166,15
06.06.2013	151,35	151,31	-0,03	188,40
07.06.2013	151,31	151,33	0,01	217,30

* - өткен кезеңге өзгерістер.

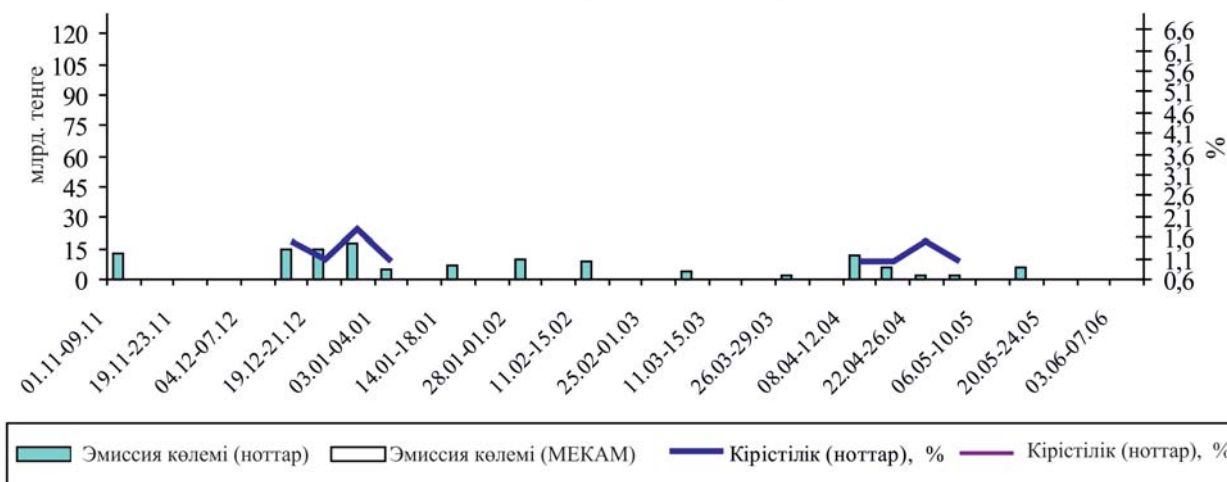

2. МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

Мемлекеттік бағалы қағаздардың алғашқы нарығы

	сұраныстың ұсыныстан артуы, есе	сұраныстың қанағаттандырылуы, %	кезеңдегі орташа тиімді түсімділік, %	қанағаттандырылған сұраныс көлемі млрд. тенге
Қаржыминінің МБҚ				
01.04-05.04	1,77	78,60	2,65	19,5
08.04-12.04	1,76	52,07	5,04	27,5
15.04-19.04	-	-	-	-
22.04-26.04	1,54	65,98	6,10	13,2
29.04-04.05	4,97	19,80	0,34	23,6
06.05-10.05	-	-	-	-
13.05-17.05	1,45	100,69	5,87	30,2
20.05-24.05	1,35	38,09	6,10	6,67
27.05-31.05	15,13	6,61	инф+0,01	10,0
03.06-07.06	0,38	63,70	3,00	3,40
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары				
01.04-05.04	-	-	-	-
08.04-12.04	1,14	100	1,05	11,4
15.04-19.04	0,57	100	1,05	5,7
22.04-26.04	0,21	100	1,51	2,1
29.04-04.05	0,17	100	1,05	1,7
06.05-10.05	-	-	-	-
13.05-17.05	0,59	100	1,05	5,9
20.05-24.05	-	-	-	-
27.05-31.05	-	-	-	-
03.06-07.06	-	-	-	-

Тенгемен номинирленген МБҚ нарығы

Айналыстағы мемлекеттік багалы қағаздар (дисконтталған құны бойынша)

	Көлемі млн. теңге				
	Барлығы	оның ішінде Қаржыминінің МБҚ			оның ішінде ҚҰБ ноттары
		ұзақ мерзімді	орташа мерзімді	қысқа мерзімді	
20.03.13	3 137 530,44	2 294 050,55	626 609,66	102 945,43	113 924,79
29.03.13	3 135 862,34	2 304 396,29	626 609,66	102 945,43	101 910,95
05.04.13	3 117 334,35	2 304 396,29	626 609,66	89 404,44	96 923,95
12.04.13	3 156 273,09	2 318 770,63	639 763,80	89 404,44	108 334,21
19.04.13	3 110 030,48	2 318 770,63	614 627,79	89 404,44	87 227,61
26.04.13	3 125 386,95	2 331 993,01	614 627,79	89 404,44	89 361,70
04.05.13	3 111 508,05	2 317 893,01	609 627,79	103 007,70	80 979,55
10.05.13	3 111 508,05	2 317 893,01	609 627,79	103 007,70	80 979,55
17.05.13	3 139 172,23	2 333 540,26	624 187,58	103 007,70	78 436,68
24.05.13	3 145 838,89	2 340 206,93	624 187,58	103 007,70	78 436,68
31.05.13	3 148 012,23	2 350 206,93	616 360,92	103 007,70	78 436,68
07.06.13	3 122 787,02	2 325 702,93	616 360,92	106 405,75	74 317,42

3. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЕУРОНОТТАР НАРЫҒЫ

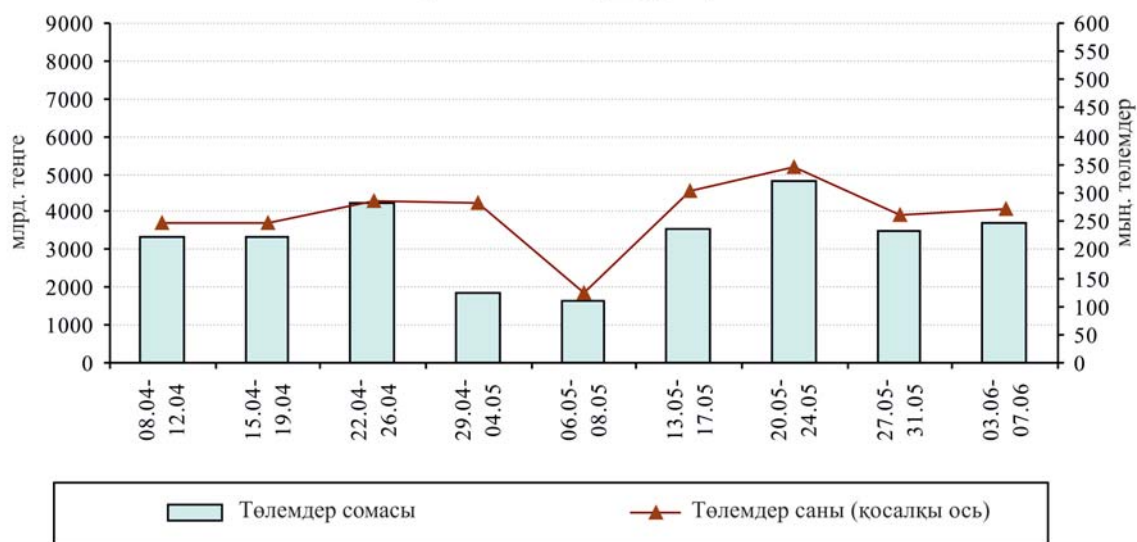
	2003ж. шығарылым.
Шығару кезіндегі кірістілік	7,637
03.06.2013	3,131
04.06.2013	3,131
05.06.2013	2,801
06.06.2013	2,285
07.06.2013	2,401
эмиссия басынан бері	-5,236
апта үшін	-0,730

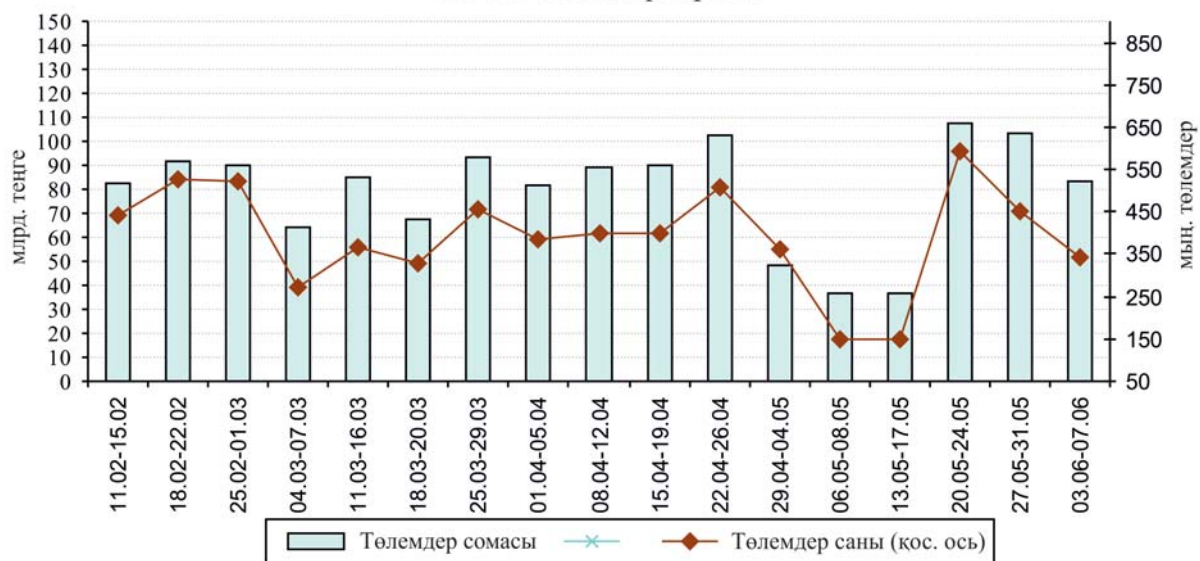
4. ТӨЛЕМ ЖҮЙЕЛЕРІ

	БААЖ			БТЖ		
	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемінің өзгеруі, %	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемінің өзгеруі, %
27.05-31.05	262,1	3 467,9	-28,2	451,9	103,4	-4,1
03.06-07.06	272,2	3 726,7	7,5	340,9	83,3	-19,4

Банкаралық ақша аудару жүйесі

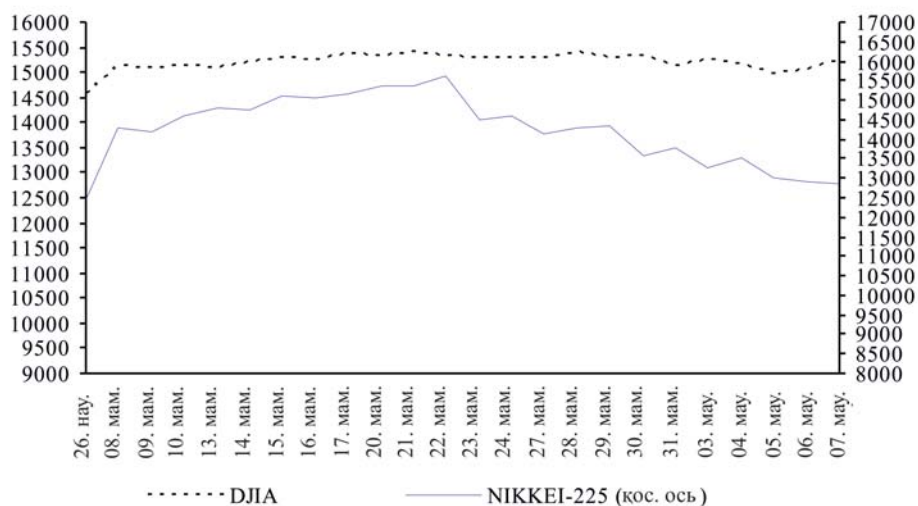
Бөлшек төлемдер жүйесі

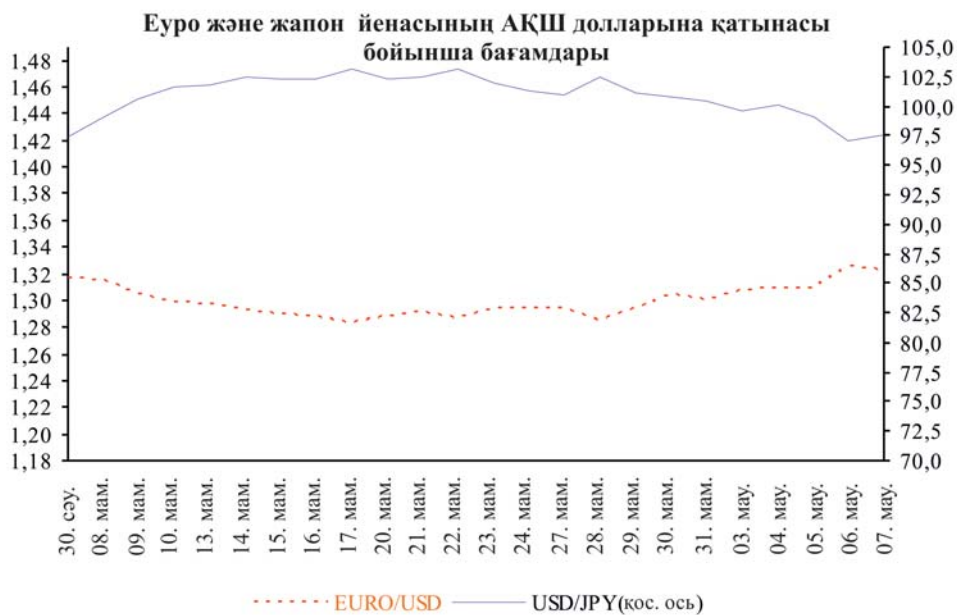
5. ӘЛЕМДІК ҚАРЖЫ ЖӘНЕ ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

Индекс	Тармақтардағы мәні		Өзгеруі	
	31.05.2013	07.06.2013	кезең үшін	2001ж. жел.бастап
Dow Jones	15 115,57	15 248,12	0,88%	50,42%
Nikkei 225	13 774,54	12 877,53	-6,51%	22,15%
DAX	8 348,84	8 254,68	-1,13%	59,97%
FTSE	6 583,09	6 411,99	-2,60%	23,34%

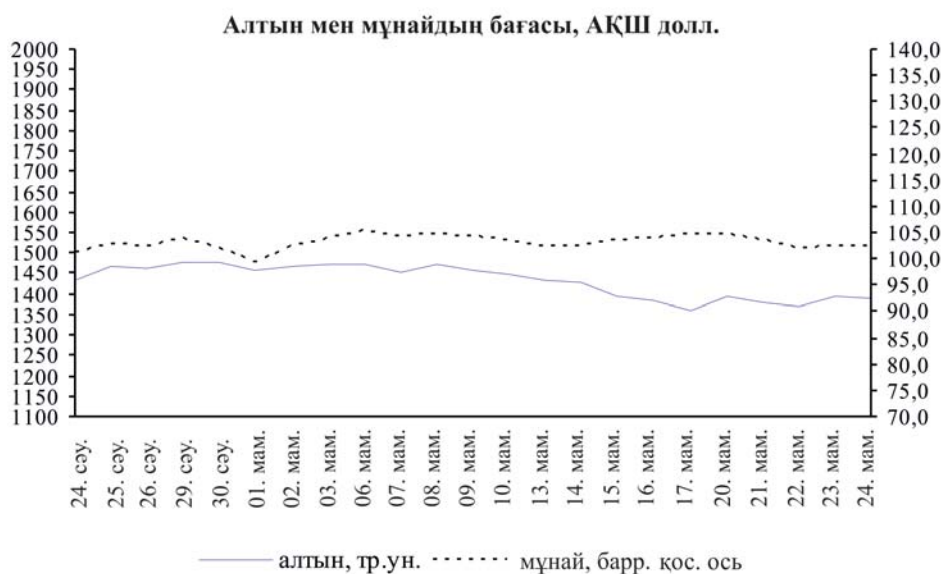
Дow Jones және Nikkei 225 индекстерінің динамикасы

Бағамы	Өзгеруі		Өзгеруі	
	31.05.2013	07.06.2013	кезең үшін	2001ж.жел. бастап
USD/JPY	100,45	97,56	-2,88%	-25,59%
GBP/USD	1,5198	1,5558	2,37%	7,20%
EUR/USD	1,2999	1,3219	1,69%	49,28%

Тауарлар	Өлшем бірлігі	Бағасы, АҚШ долл.		Өзгеруі	
		31.05.2013	07.06.2013	кезең үшін	2001ж. желт.бастап
алтын	тр.ун.	1387,9	1383,1	-0,35%	399,93%
мыс	метр.тонна	7 280,8	7 198,0	-1,14%	392,86%
мұнай	метр.тонна	1 893,8	1 869,0	-1,31%	142,26%
астық	баррель	100,03	104,32	4,29%	413,89%

6. БАНКАРАЛЫҚ АҚША НАРЫҒЫ

Екінші деңгейдегі банктердің банкаралық қысқа мерзімді депозиттері бойынша мәліметтер

	Резидент банктер				Резидент емес банктер			
	1 айға дейін		1 айдан астам		1 айға дейін		1 айдан астам	
	Орналас- тыр- ылған депозиттер көлемі *	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тыр- ылған депозиттер көлемі *	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тыр- ылған депозиттер көлемі *	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)	Орналас- тыр- ылған депозиттер көлемі *	Орташа алынған сыйақы ставкасы (%)
13.05.13-17.05.13								
KZT	105 100 000	0,58	0	0,00	1 680 000	1	0	0,00
USD	0	0,00	0	0,00	3 038 024	0,08	320 000	0,99
EURO	0	0,00	0	0,00	20 000	0,01	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	4 976 000	4,97	0	0,00
20.05.13-24.05.13								
KZT	45 900 000	1,58	1 100 000	4,53	2 714 000	4	0	0,00
USD	25 000	0,04	0	0,00	2 798 464	0,08	38 026	1,70
EURO	1 000	0,45	0	0,00	10 000	0,01	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	6 134 000	4,97	0	0,00
27.05.13-31.05.13								
KZT	51 150 000	1,08	0	0,00	4 035 000	4	0	0,00
USD	0	0,00	0	0,00	2 579 544	0,07	36 176	5,43
EURO	500	0,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	4 960 000	4,66	0	0,00	6 503 000	4,95	0	0,00
03.06.13-07.06.13								
KZT	24 200 000	0,79	50 000	8,00	3 603 000	6	0	0,00
USD	25 000	0,03	0	0,00	3 343 460	0,06	50 167	3,31
EURO	1 000	0,45	0	0,00	200	9,50	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	6 886 000	5,01	0	0,00

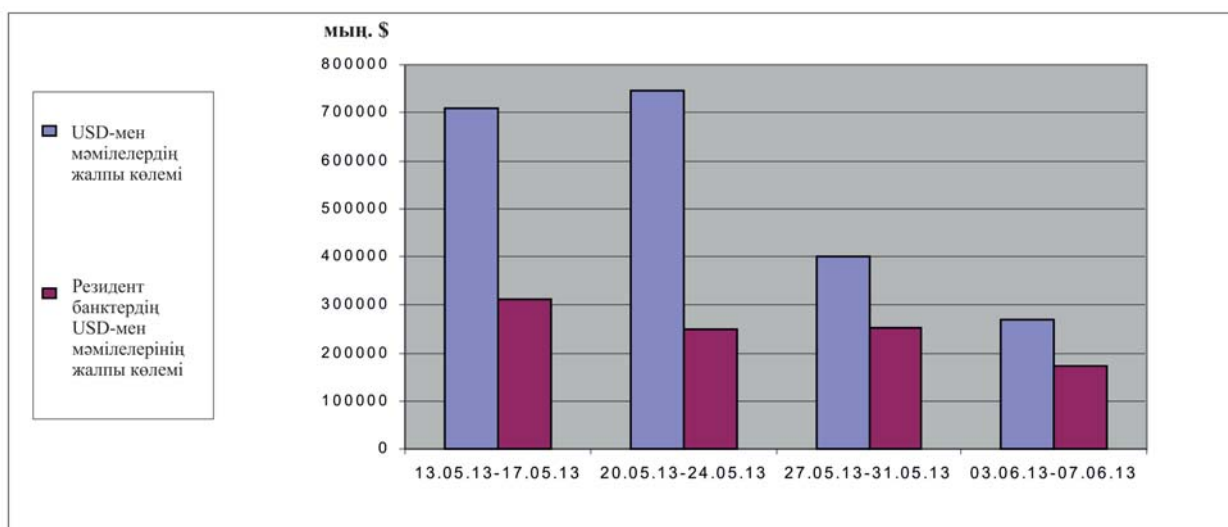
*-мың валюта бірлігі

Биржадан тыс банкаралық валюталық операциялар (сату)

Кезеңдер, валюталардың түрлері	Мәмілелердің жалпы көлемі (мың валюта бірлігі)	оның ішінде резидент банктер		Орташа алынған мәміле бағамы, бір валюта үшін теңгемен	оның ішінде: Валюталар -дың түрлері
		(мың валюта бірлігі)	% *		
13.05.13-17.05.13					
USD	708 566	311 010	43,9	151,13	151,10
RUB	41 049	21 000	51,2	4,84	4,84
EUR	8 890	8 740	98,3	195,64	195,66
20.05.13-24.05.13					
USD	745 399	249 806	33,5	150,85	150,82
RUB	46 293	42 000	90,7	4,83	4,83
EUR	16 815	16 815	100,0	194,43	194,43
27.05.13-31.05.13					
USD	400 923	253 290	63,2	151,10	151,05
RUB	56 109	36 150	64,4	4,80	4,82
EUR	9 560	9 560	100,0	195,76	195,76
03.06.13-07.06.13					
USD	268 180	174 115	64,9	151,35	151,35
RUB	107 216	96 000	89,5	4,72	4,72
EUR	12 377	12 377	100,0	199,51	199,51

* резидент банктердің мәмілелерінің мәмілелердің жалпы көлеміне үлес салмағы

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 62

*Заңды тұлғалар – Алматы қаласының
өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу
(қайта тіркеу) қағидаларын бекіту туралы*

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы 15-бабының 35) тармақшасына, «Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы туралы» 2006 жылғы 5 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңы 6-бабының 2) тармақшасына сәйкес және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 24 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Заңды тұлғалар – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидалары бекітілсін.
2. Осы қаулының қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.
3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

** Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде № 8420 тіркелді*

*Заңды тұлғалар – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының
қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидалары*

1. Жалпы ережелер

1. Осы Заңды тұлғалар – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) заңды тұлғалар – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын (бұдан әрі – қаржы орталығының қатысушысы) мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) тәртібін белгілейді.

2. Қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – Ұлттық Банк) жүзеге асырады. Алматы қаласының аумағында қаржы орталығы қатысушысының атқарушы органының болуы мемлекеттік тіркеудің міндетті талабы болып табылады.

Қаржы орталығының қатысушылары «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұйымдастыру-құқықтық нысанда құрылады.

3. Қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеуді Ұлттық Банк:

1) қаржы орталығының қатысушыларын құру, қайта тіркеу, құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу, қайта ұйымдастыру және қызметін тоқтату фактісін растау;

2) құрылған, қайта тіркелген, қайта ұйымдастырылған және өз қызметін тоқтатқан қаржы орталығының қатысушыларын есепке алу;

3) Қаржы орталығы қатысушыларының мемлекеттік тізілімін (бұдан әрі – Тізілім) жүргізу;

4) қаржы орталығының қатысушылары туралы жалпыға қолжетімді ақпаратты (қызметтік немесе коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты қоспағанда) іске асыру мақсатында жүзеге асырады.

Қаржы орталығының қатысушылары туралы мәліметтерді Ұлттық Банк жіберген хабарламалар негізінде Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізіліміне (бұдан әрі – БСН ұлттық тізілімі) әділет органдары енгізеді.

4. Ұлттық Банктің «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» 1995 жылғы 17 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу туралы заң) 12-бабына сәйкес белгіленетін нысан бойынша беретін анықтамасы қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) растайтын құжат болып табылады.

Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама оны берілген күні, тіркеген органы, бизнес-сәйкестендіру нөмірі, мемлекеттік тіркелген (қайта тіркелген) күні, қаржы орталығы қатысушысының атауы мен орналасқан жері туралы мәліметтерден тұрады.

Қаржы орталығы қатысушысының құқықтық қабілеттілігі Ұлттық Банк берген брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия (бұдан әрі – лицензия) алынған сәттен бастап туындайды және лицензияның қолданылуы тоқтатылған немесе жарамсыз деп танылған сәттен бастап тоқтатылады.

5. Ұлттық Банк құрылған, қайта ұйымдастырылған, қайта тіркелген және қызметін тоқтатқан қаржы орталығының қатысушылары туралы мәліметтерден тұратын Тізілімді жүргізеді.

6. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу), қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркеу кезінде 2008 жылғы 10 желтоқсандағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының Кодексінде айқындалған тәртіппен тіркеу алымы алынады.

2. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу тәртібі

7. Ұлттық Банктің қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеуі мемлекеттік тіркеу үшін ұсынылған құжаттардың 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (бұдан әрі – Азаматтық кодекс), «Занды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» 1995 жылғы 17 сәуірдегі, «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы» 1998 жылғы 22 сәуірдегі, «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы, «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі, «Жеке кәсіпкерлік туралы» 2006 жылғы 31 қаңтардағы, «Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы туралы» 2006 жылғы 5 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңдарына, Қағидаларға сәйкес келуін тексеруді, қаржы орталығының қатысушысына бизнес-сәйкестендіру нөмірін бере отырып, мемлекеттік тіркеу туралы анықтама беруді, БСН ұлттық тізіліміне және Тізілімге қаржы орталығының қатысушысы туралы мәліметтерді енгізуді қамтиды.

8. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу үшін Ұлттық Банкке Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы өтініші беріледі және Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын құжаттардың тізбесінде көрсетілген құжаттар қоса беріледі.

Қаржы орталығының шетелдің қатысу бар қатысушысын мемлекеттік тіркеу үшін көзделген құжаттармен қатар, егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше белгіленбесе:

1) сауда тізілімінен алынған заңдастырылған үзінді-көшірме немесе шетелдік заңды тұлға құрылтайшының шет мемлекеттің заңнамасы бойынша заңды тұлға болып табылатынын куәландыратын, заңдастырылған басқа құжат қазақ және орыс тілдеріндегі, нотариат куәландырған аудармасымен бірге;

2) төлқұжаттың көшірмесі немесе шетелдік құрылтайшының жеке басын куәландыратын басқа құжат қазақ және орыс тілдеріндегі, нотариат куәландырған аудармасымен бірге қосымша ұсынылады.

Қаржы орталығының акцияларының (жарғылық капиталдағы қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы мемлекетке тиесілі қатысушысын және онымен үлестес тұлғаны мемлекеттік тіркеген жағдайда монополияға қарсы органның жазбаша келісімі ұсынылады.

9. Қаржы орталығының қайта ұйымдастыру арқылы құрылған қатысушысын мемлекеттік тіркеуді Ұлттық Банк Қағидалардың 8-тармағында көзделген тәртіпте жүргізеді.

Қаржы орталығының біріктіру, бөлініп шығу, қайта құру нәтижесінде өз қызметін тоқтатқан қатысушысы БСН ұлттық тізілімінен шығарылады (БСН ұлттық тізілімінен шығару оған қаржы орталығы қатысушысының қызметін тоқтату туралы мәліметтер енгізу арқылы жүргізіледі), бұл туралы қаржы орталығының жаңадан құрылған қатысушысын мемлекеттік тіркеу туралы бұйрықта көрсетіледі.

Қаржы орталығының қосылу кезінде өз қызметін тоқтатқан қатысушысы БСН ұлттық тізілімінен шығарылады (БСН ұлттық тізілімінен шығару оған қаржы орталығы қатысушысының қызметін тоқтату туралы мәліметтер енгізу арқылы жүргізіледі), бұл туралы БСН ұлттық тізілімінен шығару туралы бұйрықта немесе қаржы орталығының қайта ұйымдастырылған қатысушысы қосылған қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік қайта тіркеу, тіркеу кезінде көрсетіледі.

10. Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы өтініш тиісті түрде тіркелгеннен кейін Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесі:

1) ұсынылған құжаттардың толық болуын, оларды жасаудың (ресімдеудің) дұрыстығын және Қағидалардың 7-тармағында аталған Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес келуін тексереді;

2) қаржы орталығының қатысушысы туралы мәліметтерді БСН ұлттық тізіліміне енгізуге арналған хабарлама дайындап, әділет органына жібереді;

3) қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу туралы бұйрықты Ұлттық Банктің

басшылығына қол қою үшін ұсынады;

4) қаржы орталығы қатысушысының басшысына не сенімхат бойынша өкіліне мемлекеттік тіркеу туралы анықтаманы және құрылтай құжаттарының тиісінше ресімделген түпнұсқаларын береді;

5) қаржы орталығы қатысушысының ісін ресімдейді, оған өтініш, ұсынылған құжаттар, тиісті бұйрықтың көшірмелері, мемлекеттік тіркеу туралы анықтама, істегі құжаттардың тізімдемесі тігіледі;

6) қаржы орталығының тіркелген қатысушысы туралы мәліметтерді Тізілімге енгізеді.

3. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік қайта тіркеу тәртібі

11. Қаржы орталығының қатысушысы:

1) жарғылық капиталдың мөлшері азайған;

2) атауы өзгерген;

3) шаруашылық серіктестіктердегі (шаруашылық серіктестік қатысушыларының тізілімін жүргізуді бағалы қағаздар ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы жүзеге асыратын шарушылық серіктестіктерін қоспағанда) қатысушылардың құрамы өзгерген жағдайларда мемлекеттік қайта тіркеледі.

12. Қаржы орталығының қатысушысы қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органы тиісті шешім қабылдаған күннен бастап бір ай мерзімде Ұлттық Банкке Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы – заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы өтінішті береді және Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын құжаттардың тізбесінде көрсетілген құжаттарды қоса береді.

Құрылтай құжаттарына көрсетілген негіздер бойынша, қаржы орталығының қатысушысын қайта тіркемей енгізілген өзгерістер жарамсыз болып табылады.

13. Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы өтініш тиісті түрде тіркелгеннен кейін Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесі:

1) ұсынылған құжаттардың толық болуын, оларды жасаудың (ресімдеудің) дұрыстығын және Қағидалардың 7-тармағында аталған Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес келуін тексереді;

2) қаржы орталығының қатысушысын қайта тіркеу туралы мәліметтерді БСН ұлттық тізіліміне енгізуге арналған хабарлама дайындап, әділет органына жібереді;

3) қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік қайта тіркеу туралы бұйрықты Ұлттық Банктің басшылығына қол қою үшін ұсынады;

4) қаржы орталығы қатысушысының басшысына не сенімхат бойынша өкіліне мемлекеттік қайта тіркеу туралы анықтаманы және құрылтай құжаттарының тиісінше ресімделген түпнұсқаларын береді;

5) қаржы орталығы қатысушысының ісін және құжаттар тізімдемесін өтінішпен, ұсынылған құжаттармен, тиісті бұйрықтың көшірмелерімен, мемлекеттік қайта тіркеу туралы анықтамамен толықтырады;

6) Тізілімге тиісті өзгерістер мен толықтыруларды енгізеді.

4. Қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік тіркеу тәртібі

14. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда қаржы орталығының қатысушысы Ұлттық Банкке бұл жөнінде жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы шешім қабылданған күннен бастап бір ай мерзімде хабарлайды.

Хабарламаға заңды тұлға мөрімен бекемделген, құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органының шешімі не шешімінен үзінді

көшірме, сондай-ақ қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтырулардың мәтіні қоса беріледі.

15. Қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген, мемлекеттік қайта тіркеуге әкеп соқпайтын өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік тіркеу үшін Ұлттық Банкке хабарлама беріледі және Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын құжаттардың тізбесінде көрсетілген құжаттар қоса беріледі.

16. Хабарлама тиісінше тіркелгеннен кейін Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесі:

1) ұсынылған құжаттардың толықтығын және олардың дұрыс жасалғандығын (ресімделгендігін), Қағидалардың 7-тармағында аталған Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкестігін тексереді;

2) қаржы орталығының қатысушысы туралы жаңа мәліметтерді БСН Ұлттық тізіліміне енгізу үшін хабарламаны қалыптастырады және әділет органына жібереді;

3) қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік тіркеу туралы (жаңа редакцияда қабылданған жағдайда) не тиісті мәліметтерді БСН Ұлттық тізіліміне және Тізілімге енгізу туралы бұйрықты Ұлттық Банктің басшылығына қол қоюға ұсынады;

4) мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманы және құрылтай құжаттарының тиісінше ресімделген түпнұсқасын басшыға не сенімхат бойынша қаржы орталығы қатысушысының өкіліне береді;

5) қаржы орталығы қатысушысының іс қағаздарын және құжаттар тізімдемесін хабарламамен, ұсынылған құжаттармен, тиісті бұйрықтың, мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы қайта ресімделген анықтаманың көшірмелерімен толықтырады;

6) Тізілімге тиісті өзгерістер мен толықтыруларды енгізеді.

5. Қаржы орталығы қатысушысының жарғысының телнұсқасын беру тәртібі

17. Жарғының телнұсқасын беру үшін қаржы орталығының қатысушысы Ұлттық Банкке Қағидалардың 4-қосымшасына сәйкес заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы жарғысының телнұсқасын беру туралы өтінішті береді және Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын құжаттардың тізбесінде көрсетілген құжаттарды қоса береді.

18. Өтініш тиісінше тіркелгеннен кейін Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесі жарғының телнұсқасын қаржы орталығының қатысушысына беру туралы бұйрықты Ұлттық Банктің басшылығына қол қоюға ұсынады.

Жарғыға жарғының телнұсқасын беру күнін көздейтін мемлекеттік және орыс тілдерінде «телнұсқа» мөртаңбасы қойылады.

6. Қаржы орталығының қатысушысының қызметін тоқтатуды мемлекеттік тіркеу тәртібі

19. Қаржы орталығы қатысушысының қызметін тарату негіздемесі бойынша тоқтатуды мемлекеттік тіркеу үшін Қағидалардың 5-қосымшасына сәйкес нысан бойынша заңды тұлғаны – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы қатысушысының қызметін таратуды мемлекеттік тіркеу туралы өтініш және Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын құжаттардың тізбесінде көрсетілген құжаттар ұсынылады.

Заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы қатысушысының таратылуын мемлекеттік тіркеу туралы өтініш қаржы орталығының қатысушысын тарату туралы ақпарат жарияланған күннен бастап екі ай өткеннен кейін Ұлттық Банкке ұсынылады.

20. Заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығы қатысушысының таратылуын мемлекеттік тіркеу туралы өтініш тиісінше тіркелгеннен кейін Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесі:

1) ұсынылған құжаттардың толықтығын, олардың дұрыс жасалғандығын (ресімделгендігін) және Қағидалардың 7-тармағында атап көрсетілген Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде, Қағидаларда және қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарында көзделген тарату тәртібінің сақталуын тексереді;

2) қаржы орталығының қатысушысы туралы мәліметтерді БСН Ұлттық тізіліміне енгізу үшін хабарламаны қалыптастырады және әділет органына жібереді;

3) қызметті тоқтатуды тіркеу және қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманы (куәлікті) жою туралы бұйрықты Ұлттық Банк басшылығының қол қоюына ұсынады;

4) қаржы орталығының қатысушысын Тізілімнен алып тастайды;

5) қаржы орталығының қатысушысы іс қағаздарын және құжаттар тізімдемесін өтінішпен, ұсынылған құжаттармен, тиісті бұйрықтың көшірмелерімен толықтырады.

21. Соттың шешімі бойынша таратылған қаржы орталығы қатысушысының қызметін тоқтатуды мемлекеттік тіркеу соттың шешімі және соттың тарату ісін аяқтау туралы ұйғарымы негізінде жүзеге асырылады.

22. Қаржы орталығының қатысушысы бұл туралы мәліметтердің БСН Ұлттық тізіліміне енгізілгеннен кейін өзінің қызметін тоқтатты деп саналады. Қызметі тоқтатылған қаржы орталығы қатысушыларының істері Ұлттық Банкте сақталады.

7. Мемлекеттік тіркеуден (қайта тіркеуден) бас тарту тәртібі

23. Қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеуден (қайта тіркеуден) мынадай жағдайларда бас тартылады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген Қағидалардың 7-тармағында аталған қаржы орталығының қатысушысын құру, қайта тіркеу және қайта құру тәртібін бұзуы;

2) қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарының Қағидалардың 7-тармағында аталған Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес болмауы;

3) өткізу актісін немесе бөлу балансын ұсынбауы немесе оларда қайта ұйымдастырылған қаржы орталығы қатысушысының құқықтық мирасқорлығы туралы ережелердің болмауы;

4) егер заңды тұлға немесе оның жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) әрекетсіз заңды тұлға болып табылса;

5) егер жеке тұлға – қаржы орталығы қатысушысының жалғыз құрылтайшысы (қатысушысы) әрекетсіз заңды тұлғалардың құрылтайшысы (қатысушысы) және (немесе) әрекетсіз заңды тұлғаның басшысы болып табылса және (немесе) әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп танылса, және (немесе) хабарсыз кеткен деп танылса, және (немесе) қайтыс болған деп жарияланса, және (немесе) оның 1997 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 192, 216 және 217-баптары бойынша қылмыстары үшін жойылмаған немесе алынбаған соттылығы бар болса;

6) жеке басты куәландыратын жоғалған және (немесе) жарамсыз құжаттарды ұсынуы;

7) сот актілерінің және сот орындаушылары мен құқық қорғау органдары қаулыларының (тыйым салуларының, қамауға алуларының) болуы.

24. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеуден немесе қайта тіркеуден бас тартылған жағдайда, Қағидалардың 25 және 26-тармақтарында көзделген мерзімдерде өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың Қағидалардың 7-тармағында көрсетілген Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінің талаптарына сәйкес болмауына сілтеме жасалған жазбаша түрдегі дәлелденген бас тарту беріледі. Бұл ретте жауапқа өтінішті, талаптарға сәйкес емес құжатты және төленген тіркеу алымын қоспағанда, ұсынылған құжаттар қоса беріледі.

8. Мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) мерзімдері

25. Қаржы орталығының қатысушысын, қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қажетті құжаттар қоса берілген өтініш тіркелген күннен кейінгі келесі бір жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

26. Қаржы орталығы қатысушысы қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркеу қажетті құжаттар қоса берілген өтініш тіркелген күннен кейінгі келесі бес жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

27. Қағидаларда көзделген құжаттар топтамасы толық ұсынылмаған не ұсынылған құжаттарда кемшіліктер болған жағдайларда, сондай-ақ Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу туралы заңда көзделген өзге де негіздер бойынша қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу), қызметінің тоқтатылуын тіркеу, қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу мерзімі анықталған кемшіліктер жойылғанға дейін тоқтатыла тұрады.

28. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің телқұжатын беру қажетті құжаттар қоса берілген өтініш тіркелген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

Заңды тұлғаларды – Алматы қаласының
өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын
мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидаларына
1-қосымша

1-нысан

(тіркеуші органның атауы)

Заңды тұлғаны - Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу туралы өтініш

1. Заңды тұлғаның ұйымдық-құқықтық нысаны (тиісті х жолында көрсетіңіз):

Акционерлік қоғам _____

Жауапкершілігі шектеулі серіктестік _____

2. Заңды тұлғаның атауы: _____

3. Заңды тұлғаның құрамында шетел инвесторларының қатысуы (тиісті х жолында көрсетіңіз):

1) иә _____ 2) жоқ _____

4. Заңды тұлға еншілес ұйым болып табылады (тиісті х жолында көрсетіңіз):

1) иә _____ 2) жоқ _____

5. Заңды тұлғаның мекен-жайы: _____

(почта индексі, қаладағы аудан, көше,

даңғыл, шағын аудан, үйдің, пәтердің, бөлменің (офистің) №, телефон, факс №)

6. Заңды тұлғаның жетекшісі туралы мәліметтер (тиісті х тармақшада көрсетіңіз):

1) Қазақстан Республикасының азаматы _____

2) шетелдік тұлға _____ 3) азаматтығы жоқ тұлға _____

Тұрақты тұратын елі _____

Т.А.Ә. _____

Жеке басын куәландыратын құжат _____

(берілген күні, нөмірі, кім берді)

ЖСН _____

Телефон нөмірі: _____ Факс нөмірі: _____ E-mail: _____

7. Жеке кәсіпкерлік субъектісі (тиісті х ұяшықта көрсетіңіз):

1) орта кәсіпкерлік субъектісі _____

2) ірі кәсіпкерлік субъектісі _____

8. Негізгі қызмет түрі: _____

9. Жарғылық капиталдың мөлшері: _____

10. Жарғылық капиталдың түрі (резидент еместер үшін): _____

11. Заңды тұлға құрылтайшыларының құрамы (тиісті х жолда көрсетіңіз):

1) жеке тұлға _____ 2) заңды тұлға _____

Заңды тұлға (резидент):

Атауы _____

БСН _____ Тіркеу күні _____

Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сома

сы

Заңды тұлға (резидент емес):

Тіркелген елі _____

Атауы _____

Субъектінің заңды тұлға болып табылатынын растайтын құжаттың атауы _____

Сауда тізілімінен немесе басқа заңдастырылған құжаттың үзіндісіне сәйкес тіркеу нөмірі _____

Тіркелген күні _____

БСН _____

Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____

Жеке тұлға (Қазақстан Республикасының азаматы):

Т.А.Ә. _____

Жеке басын куәландыратын құжат: _____

(нөмірі, берілген күні, кім берді)

ЖСН _____

Тұрақты тұратын елі _____

Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____

Жеке тұлға (шетел азаматы):

Т.А.Ә. _____

Жеке басын куәландыратын құжат: _____

(нөмірі, берілген күні, кім берді)

Салықтық тіркелу нөмірі _____

Тұрақты тұратын елі _____

Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____

12. Күтілетін (шамамен) жұмыс істейтін адам саны _____

13. Заңды тұлғаны құру алдында ұйым қайта құрылады (тиісті x тармақшада көрсетіңіз):

1) қайта құру _____ 2) біріктіру _____

3) бөлу _____ 4) бөліну _____

14. Қайта құруға қатысатын заңды тұлғалардың саны _____

15. Қайта құрылған жағдайда келесі мәліметтерді көрсету қажет:

Заңды тұлғаның бұрынғы атауы _____

БСН _____

16. Біріктірілген жағдайда келесі мәліметтерді көрсету қажет:

Біріктірілуге қатысатын заңды тұлғалардың атауы _____

БСН _____

17. Бөлу кезінде келесі мәліметтерді көрсету қажет:

Жаңа заңды тұлға бөлініп шыққан жұмыс істейтін заңды тұлғаның атауы _____

БСН _____

18. Бөліну кезінде келесі мәліметтерді көрсету қажет:

Негізінде заңды тұлға құрылған заңды тұлғаның атауы _____

БСН _____

Өтінішке қоса беріледі: _____

(құжаттардың тізбесі)

Құрылтайшы немесе құрылтайшы уәкілеттік берген тұлғаның Т.А.Ә.

және қолы

20__ жылғы «__» _____

Заңды тұлғаларды – Алматы қаласының
өңірлік қаржы орталығының
қатысушыларын мемлекеттік тіркеу
(қайта тіркеу) қағидаларына
2-қосымша

*Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ұсынылатын
құжаттардың тізбесі*

1. Заңды тұлғаны – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысын (бұдан әрі – қаржы орталығының қатысушысы) мемлекеттік тіркеу үшін мынадай құжаттар ұсынылады:

қазақ және орыс тілдеріндегі мемлекеттік тіркеу туралы өтініш;

қазақ және орыс тілдеріндегі қаржы орталығының қатысушысы жарғысының үш данасы;

қазақ және орыс тілдеріндегі қаржы орталығы қатысушысының құрылтай шартының немесе оны құру туралы жалғыз құрылтайшы шешімінің екі данасы;

заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу үшін бюджетке тіркеу алымының төленгендігін растайтын түбіртек немесе өзге де құжат.

Қайта ұйымдастыру жолымен құрылатын қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік тіркеу үшін осы тармақтың екінші, үшінші, бесінші абзацтарында көрсетілген құжаттар, сондай-ақ мынадай құжаттар ұсынылады:

қаржы орталығының қатысушысы мүлкі меншік иесінің немесе меншік иесі уәкілеттік берген органның, құрылтайшылардың (қатысушылардың) шешімі, қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарымен уәкілеттілік берілген органның қазақ және орыс тілдеріндегі шешімі немесе Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда сот шешімі;

қаржы орталығының қатысушысы мүлкі меншік иесі немесе қаржы орталығының қатысушысын қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдаған орган бекіткен қайта ұйымдастырылған қаржы орталығы қатысушысының міндеттемелері бойынша құқықтық мирасқорлық туралы ережелері көрсетіле отырып, бірігу, қосылу, қайта құрылу кезінде – тапсыру актісі, бөліну, бөлініп шығу кезінде – бөліну балансы және қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органының тапсыру актісі мен бөліну балансын бекіту туралы шешімі;

кредиторлардың қаржы орталығының қатысушысын қайта ұйымдастыру туралы жазбаша хабарламасын растайтын құжат;

қайта ұйымдастырылған заңды тұлғаның қызметін тоқтатуды мемлекеттік тіркеу үшін бюджетке тіркеу алымының төленгендігін растайтын түбіртек немесе өзге де құжат.

2. Қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік қайта тіркеу үшін мыналар ұсынылады:

қазақ және орыс тіліндегі мемлекеттік қайта тіркеу туралы өтініш;

қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу көзделетін, мемлекеттік қайта тіркеу туралы қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органының қаржы орталығы қатысушысының мөрімен бекітілген қазақ және орыс тілдеріндегі шешімі не шешімінен үзінді көшірме;

енгізілген өзгерістер және толықтырулармен құрылтай құжаттарының қазақ және орыс тіліндегі үш данасы;

қаржы орталығы қатысушысының бұрынғы құрылтай құжаттарының түпнұсқалары;

заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу үшін бюджетке тіркеу алымы төленгенін растайтын түбіртек немесе өзге де құжат.

Шаруашылық серіктестігіне қатысушылардың тізілімін жүргізуді бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушы жүзеге асыратын шаруашылық серіктестіктерін қоспағанда, қатысушылар құрамының өзгеруі негізі бойынша қаржы орталығының қатысушыларын - шаруашылық серіктестіктерін мемлекеттік қайта тіркеу үшін Азаматтық кодекс, «Шаруашылық серіктестіктері туралы» 1995 жылғы 2 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына және құрылтай құжаттарына сәйкес шаруашылық серіктестігінің шығатын қатысушысының серіктестік мүлкіндегі (жарғылық капиталындағы) үлесіне

немесе оның бір бөлігіне құқығының иеліктен шығарылғанын (біреуге берілгенін) растайтын құжат ұсынылады.

3. Қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды мемлекеттік тіркеу үшін:

қазақ және орыс тілдеріндегі хабарлама;

қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органының қаржы орталығы қатысушысының мөрімен бекітілген, қазақ және орыс тілдеріндегі шешімі не шешімінен үзінді-көшірме;

қаржы орталығы қатысушысының мөрімен бекітілген, қазақ және орыс тілдеріндегі қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар мәтінінің үш данасы немесе жаңа редакцияда ресімделген қаржы орталығы қатысушысының құрылтай құжаттарының үш данасы;

қаржы орталығы қатысушысының бұрынғы құрылтай құжаттарының түпнұсқалары;

нақты орналасқан жерін растайтын құжат (орналасқан жері өзгерген жағдайда) ұсынылады.

4. Қаржы орталығының қатысушысы жарғысының телнұсқасын беру үшін мыналар ұсынылады:

қаржы орталығының қатысушысы жарғысының телнұсқасын беру туралы өтініш;

қаржы орталығы қатысушысының уәкілетті органының жарғының телнұсқасын алу туралы қаржы орталығы қатысушысының мөрі басылған шешімі не шешімінен үзінді көшірме;

қаржы орталығының қатысушысы жарғысының түпнұсқасы жоғалғаны туралы ақпараттың мерзімдік баспасөз басылымында жарияланғанын растайтын құжат.

5. Қаржы орталығы қатысушысының қызметін тоқтатуды мемлекеттік тіркеу үшін мыналар ұсынылады:

қаржы орталығы қатысушысы қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркеу туралы қазақ және орыс тілдеріндегі өтініш;

қаржы орталығы қатысушысының мөрімен бекітілген қаржы орталығы қатысушысы мүлкінің меншік иесінің немесе меншік иесі уәкілеттік берген органның не құрылтай құжаттарымен уәкілеттік берілген қаржы орталығы қатысушысы органының шешімі;

қаржы орталығы қатысушысының таратылуы, кредиторлардың талаптарды мәлімдеу тәртібі мен мерзімдері туралы ақпараттың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің ресми баспасөз басылымдарында жарияланғанын растайтын құжат;

кедендік баждар, салықтар және кедендік алымдар бойынша берешегінің жоқ екендігі туралы анықтама;

қаржы орталығы қатысушысының мөрін жою туралы құжат;

акция шығарылымдарының күшін жою туралы куәлік (акционерлік қоғамдар үшін);

заңды тұлға қызметінің тоқтатылуын мемлекеттік тіркеу үшін бюджетке тіркеу алымының төленгенін растайтын түбіртек немесе құжат;

құрылтай құжаттары.

Сот шешімі бойынша таратылған қаржы орталығы қатысушысының қызметін тоқтатуды мемлекеттік тіркеу үшін сот шешімі және конкурстық іс жүргізудің аяқталғаны туралы соттың ұйғарымы ұсынылады.

Заңды тұлғаларды – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидаларына 3-қосымша

2-нысан

_____ (тіркеуші органның атауы)

Заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысын мемлекеттік қайта тіркеу туралы өтініш

1. Қайта тіркелетін заңды тұлғаның атауы _____

2. БСН _____

3. Қайта тіркеу негіздемесі :

1) жарғылық капитал мөлшерінің азаюы _____ (көрсетіңіз)

2) атауының өзгеруі _____ (жаңа атауын көрсетіңіз)

3) шаруашылық серіктестіктердің қатысушылары құрамының өзгеруі (шаруашылық серіктестік қатысушыларының тізілімін жүргізу бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы жүзеге асыратын шаруашылық серіктестіктерін қоспағанда) _____

_____ (құрамына кіруді немесе шығуды көрсетіңіз)

4. Заңды тұлғаның құрамына шетел инвесторларының қатысуы (тиісті тармақшада х түрінде көрсетіңіз):

1) иә _____ 2) жоқ _____

5. Заңды тұлға еншілес ұйым болып табылады (тиісті тармақшада х түрінде көрсетіңіз):

1) иә _____ 2) жоқ _____

6. Заңды тұлғаның орналасқан жері: _____ (почта индексі, қаладағы аудан, көше,

_____ даңғыл, шағын аудан, үйдің, пәтердің, бөлменің (кеңсенің) №, телефон, факс №)

7. Заңды тұлғаның басшысы туралы мәліметтер (тиісті тармақшада х түрінде көрсетіңіз):

1) Қазақстан Республикасының азаматы _____

2) шетел азаматы _____

3) азаматтығы жоқ тұлға _____

Тұрақты тұратын елі _____

Аты-жөні _____

Жеке басын куәландыратын құжат _____

(нөмірі, берілген күні, кім берді)

ЖСН _____

Телефон нөмірі: _____ Факс нөмірі: _____ E-mail: _____

8. Жеке кәсіпкерлік субъектісі (тиісті ұяшықта х түрінде көрсетіңіз):

1) орта кәсіпкерлік субъектісі _____

2) ірі кәсіпкерлік субъектісі _____

9. Негізгі экономикалық қызмет түрлерін көрсетіңіз: _____

10. Жарғылық капиталдың мөлшері _____

11. Жарғылық капиталдың түрі (резидент емес үшін) _____

12. Заңды тұлға құрылтайшыларының құрамы (тиісті жолда х түрінде көрсетіңіз):

жеке тұлға _____ заңды тұлға _____
Заңды тұлға (резидент):
Атауы _____
БСН _____ Тіркеу күні _____
Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____
Заңды тұлға (резидент емес):
Тіркелген елі _____
Атауы _____
Субъектінің заңды тұлға болып табылатынын растайтын құжаттың атауы _____

Сауда тізілімінің немесе басқа заңдастырылған құжаттың үзінді көшірмесіне сәйкес тіркеу нөмірі _____

Тіркеу күні _____
Салықты тіркеу нөмірі _____ БСН _____
Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____

Жеке тұлға (Қазақстан Республикасының азаматы):
Аты-жөні _____
Жеке басын куәландыратын құжат _____
(нөмірі, берілген күні, кім берді)

ЖСН _____
Тұрақты тұратын елі _____
Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____

Жеке тұлға (шетел азаматы):
Аты-жөні _____
Жеке басын куәландыратын құжат _____
(нөмірі, берілген күні, кім берді)

Салықты тіркеу нөмірі _____
Тұрақты тұратын елі _____
Жарғылық капиталдағы үлесі % _____ Салым сомасы _____
13. Жұмыспен қамтылған адамның күтілетін саны (шамамен) _____

Өтінішке қоса беріледі: _____
(құжаттардың тізбесі)

Құрылтайшының немесе құрылтайшы уәкілеттік берген тұлғаның аты-жөні және қолы

« ____ » _____ 20 __ жыл

Заңды тұлғаларды – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидаларына 4-қосымша

3-нысан

(тіркеуші органның атауы)

Заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы жарғысының телнұсқасын беру туралы өтініш

1. Заңды тұлғаның атауы _____

2. БСН _____

3. Жарғының телнұсқасын алуға арналған негіздеме

(жарғыны жоғалту жағдайлары)

4. Қаржы орталығының қатысушысының уәкілетті органының жарғының телнұсқасын алу туралы шешімінің күні мен нөмірі

5. Жарғының жоғалғаны туралы хабарландыру жарияланған мерзімді
баспа басылымының атауы, нөмірі мен күні _____

Өтінішке қоса беріледі: _____

(құжаттардың тізбесі)

Басшының аты-жөні және қолы

«___» _____ 20__ жыл

Заңды тұлғаларды – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушыларын мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) қағидаларына 5-қосымша

4-нысан

_____ (тіркеуші органның атауы)

Заңды тұлға – Алматы қаласының өңірлік қаржы орталығының қатысушысы қызметінің таратылуын тіркеу туралы өтініш

1. Қызметі тоқтатылатын заңды тұлғаның атауы

_____ 2. БСН _____

3. Тарату негіздемесі _____

4. Заңды тұлғаны тарату (тиісті тармақшада х түрінде көрсетіңіз):

1) ерікті _____ 2) мәжбүрлеп _____

5. Шешімнің нөмірі және оны қабылдау күні _____

6. Заңды тұлға – қаржы орталығының қатысушысын тарату туралы хабарландыру жарияланған баспа басылымының күні, нөмірі және атауы _____

Өтінішке қоса беріледі: _____ (құжаттардың тізбесі)

Меншік иесінің немесе меншік иесі уәкілеттік берген тұлғаның аты-жөні және қолы

« ___ » _____ 20 __ жыл

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 63

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің және «Қазақстанның Даму Банкі» акционерлік қоғамының бухгалтерлік есепті жүргізуі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, екінші деңгейдегі банктер мен «Қазақстанның Даму Банкі» акционерлік қоғамы жүргізетін операциялардың бухгалтерлік есебін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктердің және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамының бухгалтерлік есепті жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» 2007 жылғы 24 желтоқсандағы № 152 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5109 тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердің және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамының бухгалтерлік есепті жүргізуі жөніндегі нұсқаулықта:

1-тарауда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Жалпы ережелер»;

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Осы Нұсқаулық «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасының заңдарына, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын бекіту туралы» 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысына, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленді және екінші деңгейдегі банктердің және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – банктер) бухгалтерлік есеп жүргізуін нақтылайды.»;

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Банктің бухгалтерлік есеп жүргізуді реттейтін ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасы Заңының және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптарына қайшы келмейтін бөлігінде банкішілік транзиттік шоттарды пайдалануға және қосымша бухгалтерлік жазбалар жасауға жол беріледі.

Шетел валютасын, қаржы құралдарын, тазартылған бағалы металдарды, туынды қаржы құралдарын және басқа да активтерді валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамының өзгеруіне немесе олардың әділ құнының өзгеруіне байланысты қайта бағалаудан болған кірістердің және шығыстардың сомаларын өткізілген және (немесе) өткізілмеген кірістер және (немесе) шығыстар деп бөлместен банктің жүргізілетін операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізуді реттейтін ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен көрсетуге жол беріледі.

Банктің шетел валютасымен және тазартылған бағалы металдарымен операцияларды бухгалтерлік есепте шетел валютасының және тазартылған бағалы металдардың валюталық позициясы және қарсы құны шоттарын пайдаланбастан көрсетуге мүмкіндік беретін автоматтандырылған қосалқы есеп болған кезде, шетел валютасындағы операциялардың сомаларын жоғарыда көрсетілген шоттарды пайдаланбастан көрсетуге жол беріледі.

Сыйақы түріндегі кірістер мен шығыстар 18 «Түсім» халықаралық қаржылық есептілік стандартына (IAS) және 39 «Қаржы құралдары: тану және өлшеу» халықаралық қаржылық есептілік стандартына (IAS) сәйкес пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісі пайдаланыла отырып танылады.»;

2-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Шетел валютасындағы және тазартылған бағалы металдардағы активтер мен міндеттемелерді қайта бағалау жөніндегі операциялардың бухгалтерлік есебі»;

3-тарауда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Шетел валютасымен дилингтік операциялардың бухгалтерлік есебі»;

1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«1-параграф. Шетел валютасын сатып алу бойынша спот мәмілелерін есепке алу»;

2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«2-параграф. Шетел валютасын сату бойынша спот мәмілелерін есепке алу»;

3-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«3-параграф. Шетел валютасын айырбастау бойынша спот мәмілелерін есепке алу»;

4-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Салым операцияларының бухгалтерлік есебі»;

5-тарауда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Заем операцияларының бухгалтерлік есебі»;

47, 48 және 49-тармақтар алып тасталсын;

6-тарауда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«6. Бағалы қағаздармен операциялардың бухгалтерлік есебі»;

1-параграфта:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«1-параграф. Сатуға арналған қолда бар және өтеуге дейін ұсталатын, пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған борыштық бағалы қағаздарды есепке алу»;

62-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«62. Құнсызданған борыштық бағалы қағаздар қалыптастырылған резервтер (провизиялар) есебінен есептен шығарылған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 1451 «Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар бойынша шығындарды жабуға арналған резервтер (провизиялар)»

1486 «Өтеуге дейін ұсталатын бағалы қағаздар бойынша шығындарды жабуға арналған резервтер (провизиялар)»

Кт 1452 «Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар»

1481 «Өтелгенге дейінгі ұсталатын бағалы қағаздар»»;

2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«2-параграф. Борыштық және үлестік бағалы қағаздарды санаттары бойынша қайта жіктеу кезінде есепке алу»;

3-параграфта:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«3-параграф. Саудаға арналған және сату үшін қолда бар сатып алынған үлестік бағалы қағаздарды есепке алу»;

69-3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«69-3. Сату үшін қолда бар, құнсызданған үлестік бағалы қағаздар қалыптастырылған резервтер (провизиялар) есебінен есептен шығарылған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 1451 «Сату үшін қолда бар бағалы қағаздар бойынша зияндарды жабуға арналған резервтер (провизиялар)»

Кт 1452 «Сату үшін қолда бар бағалы қағаздар»»;

4-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«4-параграф. Банк айналысқа шығарған бағалы қағаздарды есепке алу»;

6-1-тарау мынадай редакцияда жазылсын:

«6-1. Динамикалық резервтердің бухгалтерлік есебі

75-1. Динамикалық резервтерді тану қажеттігі туындаған немесе бұрын танылған динамикалық резервтер ұлғайтылған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 3599 «Бөлінбеген таза пайда (жабылмаған зиян)»

Кт 3400 «Динамикалық резервтер».

75-2. Бұрын танылған динамикалық резервтер азайтылған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт 3400 «Динамикалық резервтер»

Кт 3599 «Бөлінбеген таза пайда (жабылмаған зиян)».);
7-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«7. РЕПО және кері РЕПО операцияларының бухгалтерлік есебі»;
8-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«8. Тазартылған қымбат металдарды сатып алу және сату операцияларының бухгалтерлік есебі»;
9-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«9. Туынды қаржы құралдарымен операциялардың бухгалтерлік есебі»;
1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«1-параграф. Форвардтық мәмілелермен операцияларды есепке алу»;
2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«2-параграф. Фьючерстік мәмілелер бойынша операцияларды есепке алу»;
3-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«3-параграф. Опцион мәмілелері бойынша операцияларды есепке алу»;
4-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«4-параграф. Своп мәмілелерін есепке алу»;
5-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«5-параграф. Форвардтық (болашақ) пайыздық ставка (FRA) туралы келісімді есепке алу»;
6-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«6-параграф. Кредиттік-дефолттық своп мәмілелерін есепке алу»;
10-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«10. Хеджирлеу операцияларының бухгалтерлік есебі»;
1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«1-параграф. Ақша ағындарын хеджирлеуді есепке алу»;
2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«2-параграф. Әділ құнды хеджирлеуді есепке алу»;
11-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«11. Төлем карточкаларымен және жол чектерімен операциялардың бухгалтерлік есебі»;
1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«1-параграф. Төлем карточкаларымен операцияларды есепке алу»;
2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«2-параграф. Жол чектерімен операцияларды есепке алу»;
12-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«12. Банктік кепілдіктермен операциялардың бухгалтерлік есебі»;
1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«1-параграф. Клиент міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз етудің берілетін банктік кепілдіктерді есепке алу»;
2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«2-параграф. Ақшаны кепілге қою арқылы берілген банктік кепілдіктерді есепке алу»;
3-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«3-параграф. Клиенттің мүлкін (ақшаны қоспағанда) кепілге қою арқылы берілген банктік кепілдікті есепке алу»;
4-параграфта:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«4-параграф. Берілген банктік кепілдіктер бойынша дебиторлық берешекті есепке алу»;
165-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:
«165. Шығарылған банктік кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек құрылған резервтер (провизиялар) есебінен банктің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен және мерзімде баланстан есептен шығарылған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:
Дт 1877 «Банк қызметімен байланысты дебиторлық берешек бойынша шығындарды жабуға арналған резервтер (провизиялар)»

Кт 1861 «Кепілдіктер бойынша дебиторлар.»»;
 166-тармақ алып тасталсын;
 12-1-тарауда:
 тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «12-1. Вексельдермен операциялардың бухгалтерлік есебі»;
 1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «1-параграф. Есепке қабылданған вексельдер бойынша операцияларды есепке алу»;
 2-параграфта:
 тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «2-параграф. Вексель бойынша наразылық білдірілгеннен кейінгі операцияларды есепке алу»;
 166-9-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:
 «166-9. Наразылық білдірілген вексель бойынша берешекті өндіріп алу мүмкін болмаған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:
 құрылған резервтердің (провизиялардың) есебінен берешекті есептен шығару сомасына:
 Дт 1428 «Клиенттерге берілген заемдар және қаржы лизингі бойынша резервтер (провизиялар)»
 Кт 1425 «Клиенттердің наразылық білдірілген вексельдері»
 1749 «Басқа да мерзімі өткен сыйақы»
 1818 «Есептелген басқа да комиссиялық кірістер»
 1879 «Есептелген тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл)»,
 және бір мезгілде:
 Шығыс 7339 «Әр түрлі құндылықтар мен құжаттар.»»;
 166-10-тармақ алып тасталсын.

2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын бекіту туралы» 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарында:

1-бөлімде:
 тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «1. Жалпы ережелер»;
 мынадай мазмұндағы 6-1-тармақпен толықтырылсын:
 «6-1. Банктің, ипотекалық ұйымның және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамының шетел валютасымен және тазартылған бағалы металдарымен операцияларын 1858, 1859, 1873, 1874, 2858, 2859, 2872 және 2873-шоттарын пайдаланбастан бухгалтерлік есепте көрсетуге мүмкіндік беретін автоматтандырылған қосалқы есеп болған кезде, шетел валютасындағы операциялардың сомаларын жоғарыда көрсетілген шоттарды пайдаланбастан көрсетуге жол беріледі.»;
 9-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:
 «9. «Меншікті капитал» үшінші класына мынадай шоттар тобы кіреді:
 3000 Жарғылық капитал
 3100 Қосымша капитал
 3200 Жалпы банктік тәуекелдерге арналған резервтер (провизиялар)
 3400 Динамикалық резервтер
 3500 Резервтік капитал және қайта бағалау резервтері.»;
 2-бөлімде:
 тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «2. Шоттар»;
 1-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «1-параграф. Активтер»;
 2-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
 «2-параграф. Міндеттемелер»;
 3-тарауда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«3-параграф. Меншікті капитал»;
3200-шоттан кейін мынадай мазмұндағы шотпен толықтырылсын:
«3400 Динамикалық резервтер»;
3300 «Резервтерді (провизияларды) түзету шоты» шотының нөмірі және аты алып тасталсын;
4-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«4-параграф. Кірістер»;
5-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«5-параграф. Шығыстар»;
6-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«6-параграф. Шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер»;
7-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«7-параграф. Балансқа меморандумның шоттары»;
7130 «Зиянға есептен шығарылған борыштар» шотының нөмірі және аты алып тасталсын;
3-бөлімде:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«3. Шоттардың сипаттамасы»;
8-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«1-параграф. Балансқа меморандумның шоттары»;
3200-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 3400-шоттың нөмірімен, атымен және сипаттамасымен толықтырылсын:
«3400. Динамикалық резервтер (пассив).
Шоттың мақсаты: Қалыптастырылған динамикалық резервтердің сомаларын есепке алу.
Шоттың кредиті бойынша құрылатын резервтер сомасы № 3599 баланстық шотпен байланыстырыла отырып жазылады.
Шоттың дебеті бойынша құрылған резервтердің азаюы № 3599 баланстық шотпен байланыстырыла отырып жазылады.»;
3300-шоттың нөмірі, аты және сипаттамасы алып тасталсын;
5999-шоттың нөмірі, аты және сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:
«5999. Корпоративтік табыс салығы (актив-пассив).
Шоттың мақсаты: Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстардың сомаларын есепке алу.
Шоттың дебеті бойынша бюджетке төленуге тиісті корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар сомасы, кейінге қалдырылған салық міндеттемесінің сомасын тану, кейінге қалдырылған салық активінің сомаларын тануды тоқтату жазылады.
Шоттың кредиті бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар сомаларын № 4999 баланстық шотпен сальдолау кезінде оларды есептен шығару, кейінге қалдырылған салық активінің сомаларын тану, кейінге қалдырылған салық міндеттемесінің сомаларын тануды тоқтату жазылады.»;
9-тарауда:
тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:
«2-параграф. Баланстан тыс шоттар»;
7130-шоттың нөмірі, аты және сипаттамасы алып тасталсын.
3. Осы қаулы, 2013 жылғы 1 желтоқсаннан бастап қолданысқа енгізілетін осы қаулының 1-тармағының отыз төртінші – отыз тоғызыншы, қырық бесінші – қырық сегізінші, жүз төртінші – жүз сегізінші және жүз он жетінші – жүз жиырма жетінші, 2-тармағының отыз жетінші және елу жетінші абзацтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.
Осы қаулының 1-тармағының елу бірінші – елу сегізінші абзацтары, 2-тармағының сегізінші, тоғызыншы, он үшінші, жиырма бесінші – жиырма жетінші, қырық жетінші – қырық тоғызыншы абзацтары 2013 жылғы 1 қаңтардан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

** Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 1 сәуірде № 8402 тіркелді*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 68

*Біріктірілген көрсеткішті, есептік көрсеткіш пен оның мөлшерін,
кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру негіздері мен тәртібін айқындау
қағидаларын бекіту және кредиттер (қарыздар) бойынша кешірілген үмітсіз берешектің
жалпы сомасының біріктірілген көрсеткішке ең жоғары арақатынас
мөлшерін белгілеу туралы*

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 26 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Біріктірілген көрсеткішті, есептік көрсеткіш пен оның мөлшерін, кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру негіздері мен тәртібін айқындау қағидалары бекітілсін.

2. Кредиттер (қарыздар) бойынша кешірілген үмітсіз берешектің жалпы сомасының 0,1 коэффициентке тең біріктірілген көрсеткішке ең жоғары арақатынас мөлшері белгіленсін.

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі, 2013 жылғы 1 қаңтардан бастап туындаған қатынастарға қолданылады және қоса алғанда 2014 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады.

Осы қаулының ережелері 2012 жылғы 1 қаңтарға дейін берілген кредиттерге қолданылады.

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 23 сәуірде №8435 тіркелген

* 2013 жылғы 19 наурызда Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігімен келісілген

**Біріктірілген көрсеткішті, есептік көрсеткіш пен оның мөлшерін, кредит (қарыз) бойынша
үмітсіз берешекті кешіру негіздері мен тәртібін айқындау қағидалары**

1. Осы Біріктірілген көрсеткішті, есептік көрсеткіш пен оның мөлшерін, кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру негіздері мен тәртібін айқындау қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 26 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және екінші деңгейдегі банктердің (бұдан әрі – банк) біріктірілген көрсеткішті, есептік көрсеткіш пен оның мөлшерін, кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру негіздері мен тәртібін айқындау тәртібін белгілейді.

2. Осы Қағидалардың мақсаттары үшін үмітсіз берешек деп халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің мөлшері бір жүз және одан көп пайыздан асатын кредит (қарыз) бойынша берешек түсініледі.

Үмітсіз берешекке өзара байланысты тараптарға не «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі) (бұдан әрі – Салық кодексі) сәйкес айқындалатын өзара байланысты тараптардың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға банк берген берешек кірмейді.

3. Біріктірілген көрсеткіш берілген кредиттер (қарыздар) бойынша өтелмеген негізгі борыштың сомасына (күнтізбелік жылдың басындағы) тең.

4. Банк үмітсіз берешекті кешіру туралы шешім қабылдаған күні есептік көрсеткіштің банктің күнтізбелік жылдың басында Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2005 жылғы 30 қыркүйектегі № 358 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктер үшін пруденциалдық нормативтер есеп айырысуларының нормативтік мәні мен әдістемесі туралы нұсқаулыққа (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3924 тіркелген) сәйкес айқындалған меншікті капиталының он пайызынан асуына жол берілмейді.

5. Қарыз алушыға кредит (қарыз) үмітсіз берешекті кешіру үшін мынадай жағдайлардың бірі негіз болып табылады:

1) банктің үмітсіз берешекті өндіруге байланысты күтілетін шығыстарының берешектің немесе қамтамасыз ету немесе қарыз алушының өзге мүлкінен асып кетуі;

2) «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» 1995 жылғы 23 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ипотекалық шартты жасау күніне негізгі міндеттемені толық қамтамасыз ететін кепілге берілген мүлік негізгі міндеттеменің сомасынан төмен бағамен соттан тыс тәртіппен сатылған кезде кредиттің (қарыздың) кепілге берілген мүлік сатылғаннан кейін өтелмеген сомасына кредитті (қарызды) қайтару жөніндегі міндеттемені тоқтату (есептен шығару);

3) банктің қарыз алушыға және (немесе) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаға берешекті өндіріп алу бойынша мынадай шараларды қолдануы, егер кешірілетін үмітсіз берешек үмітсіз берешектің қамтамасыз ету немесе қарыз алушының өзге мүлкінің сомасынан және (немесе) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаның мүлкінен асып кету мөлшерін құраса (кредитті (қарызды) қайта құрылымдау және (немесе) қарыз алушыға қатысты сауықтыру рәсімдерін жүргізу жағдайларын қоспағанда):

қарыз алушыға қатысты шаралар қолдану туралы мәселені банктің уәкілетті органының қарауына енгізу. Шаралар қолдану туралы шешім қабылдау банктің Ішкі кредиттік саясат туралы ережесіне сәйкес жүзеге асырылады;

қарыз алушы жәрдемақы және әлеуметтік төлемдер түрінде алатын, мемлекеттік бюджеттен және Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төленетін, қарыз алушының талап етуі бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 2 маусымдағы № 266 қаулысымен

бекітілген Қазақстан Республикасының банктерінде клиенттердің банктік есепшоттарын ашу, жүргізу және жабу ережесіне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1199 тіркелген) белгіленген тәртіппен ашылған банк шоттарындағы ақшаны қоспағанда, қарыз алушының және (немесе) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаның кез келген банк шотындағы ақшаны даусыз (акцептсіз) тәртіппен өндіріп алу (егер осындай өндіріп алу банктік қарыз шартында келісілген жағдайда).

Осы Қағилардың тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген шаралар банктің мынадай іс-шараларды жүзеге асыруы алдында қолданылады:

1) қарыз алушыға банктік қарыз шарты бойынша төлемдер енгізу қажеттілігі туралы және қарыз алушының өз міндеттемелерін орындамау салдарлары, банк хабарлама жіберген күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде қарыз алушыдан төлемдер енгізу бойынша бас тарту алу не қарыз алушыдан жауаптың болмауы немесе почта байланысы қызметін көрсететін тұлғаның хабарламаны қарыз алушы көрсеткен мекенжай бойынша жеткізу мүмкіндігінің болмауы туралы хабарлау;

2) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаға банктік қарыз шарты бойынша төлемдер енгізу қажеттілігі туралы және көрсетілген үшінші тұлғаның өз міндеттемелерін орындамау салдарлары, банк хабарлама жіберген күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде көрсетілген үшінші тұлғадан төлемдер енгізу бойынша бас тарту алу не көрсетілген үшінші тұлғадан жауаптың болмауы немесе почта байланысы қызметін көрсететін тұлғаның хабарламаны көрсетілген үшінші тұлға көрсеткен мекенжай бойынша жеткізу мүмкіндігінің болмауы туралы хабарлау;

3) уәкілетті мемлекеттік органдарға қарыз алушының және (немесе) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаның меншігінде Қазақстан Республикасының аумағында басқа кредиторлардың құқықтарымен ауыртпалығы жоқ жылжымайтын мүліктің немесе автокөлік құралдарының болуы туралы сұрату жіберу. Уәкілетті мемлекеттік органдар осындай мүліктің болуы немесе болмауы туралы жауап берген немесе осындай мүліктің болуы туралы мәліметтер беруден бас тартқан не жоғарыда көрсетілген жауаптарды банктің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде алмаған кезде осы шара орындалған болып саналады;

4) почта байланысы қызметін көрсететін тұлғаның растауын алған, хабарламаны қарыз алушының және (немесе) үшінші тұлға көрсеткен мекенжай бойынша жеткізу мүмкін болмаған жағдайда, уәкілетті мемлекеттік органдарға қарыз алушының және (немесе) қарыз алушымен ортақ немесе қаражаттандыру жауапкершілігін атқаратын үшінші тұлғаның орналасқан (тұрғылықты) жерін анықтау туралы сұрату жіберу.

6. Кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

1) Кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген негіздер бойынша жүзеге асырылады;

2) банктің басқару органы бекіткен Ішкі кредиттік саясат туралы қағидада айқындалған банк органының әрбір кредит (қарыз) бойынша Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген негіздер бойынша үмітсіз берешекті кешіру туралы шешімі қабылданады, онда сондай-ақ қарыз алушы туралы мәліметтер, кешіру туралы шешім қабылданған өтелмеген үмітсіз берешектің жиынтық мөлшері, банктің үмітсіз берешекті өндіруге байланысты шығыстарының мөлшері көрсетіледі;

3) кешірілген үмітсіз берешектің сомалары банктің берілген кредиттер (қарыздар) бойынша талаптарын азайтады, олар осы кредиттер (қарыздар) бойынша қалыптастырылған резервтер есебінен банктің бухгалтерлік балансынан есептен шығарылады;

4) қарыз алушы кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешекті кешіру туралы хабардар етіледі. Дара кәсіпкер немесе заңды тұлға ретінде тірке есебінде тұратын жеке тұлға болып табылатын қарыз алушының кредит (қарыз) бойынша үмітсіз берешегі кешірілген жағдайда, банк сондай-ақ Салық кодексінің 581-бабының 10) тармақшасында айқындалған тәртіппен қарыз алушы – салық төлеушінің орналасқан (тұрғылықты) жері бойынша салық органына қарыз алушының міндеттемелерін есептен шығару туралы хабарлайды.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 69

*Кейбір нормативтік құқықтық актілерге екінші деңгейдегі банктердің
бағалы қағаздар нарығындағы қызметінің мәселелері бойынша
өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы*

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктердің бағалы қағаздар нарығындағы қызметінің мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі (бұдан әрі – Тізбе) бекітілсін.

2. Осы қаулы 2012 жылғы 5 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізілетін Тізбенің 1-тармағының бесінші – он үшінші абзацтарын және 2-тармағын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде №8412 тіркелген

*Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктердің бағалы қағаздар
нарығындағы қызметінің мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру
енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі*

1. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар рыногында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 27 тамыздағы № 317 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3870 тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар рыногында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыру ережесінде:

4-6-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) тәуекелдердің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2009 жылғы 26 қыркүйектегі № 209 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5844 тіркелген) бекітілген Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті, инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерін қалыптастыру қағидаларының талаптарына сәйкес келуі;»;

мынадай мазмұндағы 36-1-тармақпен толықтырылсын:

«36-1. Ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында да, ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар нарығында да жүзеге асырылуы мүмкін мынадай:

1) Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктердің бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыра алатын туынды бағалы қағаздардың және туынды қаржы құралдарының базалық активтерін сатып алу тізбесін және тәртібін, сондай-ақ қайталама нарықта мемлекеттік бағалы қағаздармен және мемлекеттік емес бағалы қағаздармен, ұйымдаспаған бағалы қағаздар нарығында туынды қаржы құралдарымен мәмілелер жасау жағдайларын белгілеу туралы» 2007 жылғы 16 шілдедегі № 210 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4892 тіркелген) сәйкес мәмілелер жасау;

2) Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бастапқы нарықта орналастыру кезінде олармен мәмілелер жасау;

3) шет мемлекеттердің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Рейтингтік агенттіктерді және банктер мәмілелерін жүзеге асыра алатын облигацияларға арналған ең төменгі талап етілетін рейтингіні, сондай-ақ банктер брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асырған кезде мемлекеттік бағалы қағаздарымен мәмілелер жасай алатын елдердің ең төменгі талап етілетін рейтингісін белгілеу туралы» 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 176 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7666 тіркелген) белгіленген ең төменгі рейтингісі бар мемлекеттік бағалы қағаздарын бастапқы нарықта орналастырған кезде олармен мәмілелер жасау;

4) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [8-бабына](#) сәйкес банктердің иемденуіне рұқсат етілген мемлекеттік емес бағалы қағаздарды бастапқы нарықта орналастырған кезде олармен мәмілелер жасау;

5) басымдықпен сатып алу құқығын іске асыру жағдайларын қоспағанда, банк болып табылатын брокердің және (немесе) дилердің қаржы құралдарымен мәмілелері ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында жасалады.»;

37-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«37. Банк болып табылмайтын брокердің және (немесе) дилердің қаржы құралдарымен кез келген

мәмілелері осы Ереженің 37-1, 37-2 және 38-тармақтарында белгіленген ерекше жағдайларды қоспағанда, ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында жасалуы тиіс.».

2. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктердің бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыра алатын туынды бағалы қағаздардың және туынды қаржы құралдарының базалық активтерін сатып алу тізбесін және тәртібін, сондай-ақ қайталама нарықта мемлекеттік бағалы қағаздармен және мемлекеттік емес бағалы қағаздармен, ұйымдаспаған бағалы қағаздар нарығында туынды қаржы құралдарымен мәмілелер жасау жағдайларын белгілеу туралы» 2007 жылғы 16 шілдедегі № 210 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4892 тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

3-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3-1. Ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында да, ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар нарығында да жүзеге асырылуы мүмкін мәмілелерді жасаудың мынадай:

1) Қазақстан Республикасының резидент эмитенттері және Қазақстан Республикасының резидент емес эмитенттері шығарған (ұсынған), № 358 нұсқаулықтың [4-қосымшасында](#) көрсетілген халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттық ұйымдастырушыларының жүйелерінде айналысқа жіберілген мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздармен халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында мәмілелер жасау;

2) Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарымен мәмілелер жасау;

3) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Рейтингтік агенттіктерді және банктер мәмілелерін жүзеге асыра алатын облигацияларға арналған ең төменгі талап етілетін рейтингіні, сондай-ақ банктер брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асырған кезде мемлекеттік бағалы қағаздарымен мәмілелер жасай алатын елдердің ең төменгі талап етілетін рейтингісін белгілеу туралы» 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 176 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7666 тіркелген) белгіленген ең төменгі рейтингісі бар шет мемлекеттердің мемлекеттік бағалы қағаздарымен мәмілелер жасау;

4) Қазақстан Республикасының резидент емес заңды тұлғаларымен халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында «репо» және «кері репо» операцияларын жүргізу;

5) меншікті облигациялармен мәмілелер жасау;

6) «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасы Заңының 26 және [27-баптарына](#) сәйкес акционерлік қоғамның (оның ішінде екінші деңгейдегі банктің) өзінің орналастырылған акцияларын сатып алуы;

7) қор биржасы делистингке ұшыратқан бағалы қағаздарды өткізу;

8) эмитенттің бағалы қағаздарын және өзге де міндеттемелерін эмитенттің міндеттемелерін қайта құрылымдау мақсатында шығарылған осы эмитенттің басқа бағалы қағаздарына айырбастау немесе конвертациялау;

9) басымдықпен сатып алу құқығын іске асыру;

10) халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында Қазақстан Республикасының резиденті емес заңды тұлғалардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Заңды тұлғалардың банктер, банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдары сатып алатын акцияларға (жарғылық капиталға қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарды, сондай-ақ банктің жарғылық капиталға қатысу үлестерінің не заңды тұлғалар акцияларының жиынтық құнын белгілеу туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы № 84 [қаулысының](#) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7504 тіркелген) қосымшасында көрсетілген халықаралық қор биржаларында айналыстағы акцияларымен (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) мәмілелер жасау;

11) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [8-бабына](#) сәйкес заңды тұлғалардың акцияларымен немесе жарғылық капиталдарындағы қатысу үлестерімен мәмілелер, сондай-ақ мемлекеттік емес бағалы қағаздармен «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [5-1-бабының](#) 2-тармағына сәйкес мәмілелер жасау;

12) базалық активі «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [8-бабына](#) сәйкес екінші деңгейдегі банктердің иемденуіне рұқсат етілген мемлекеттік емес бағалы қағаздар болып табылатын депозитарлық қолхаттармен

мәмілелер жасау;

13) екінші деңгейдегі банктердің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен жасалатын бағалы қағаздармен мәмілелері жағдайларын қоспағанда, екінші деңгейдегі банктер ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында мемлекеттік және мемлекеттік емес бағалы қағаздармен қайталама нарықта мәмілелер жасайды.».

3. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2010 жылғы 30 сәуірдегі № 59 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6290 тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру ережесінде:

39-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«39. Инвестициялық портфельді Басқарушының клиенттеріне тиесілі ақшаны есепке алу және сақтау инвестициялық басқаруға берілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтынвалюта активтерін және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін есепке алу мен сақтауды қоспағанда, инвестициялық портфельді Басқарушы өзімен үлестес емес, бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар және мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін:

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингісі немесе Moody's Investors Service, Fitch агенттіктерінің немесе олардың еншілес рейтингілік ұйымдарының (бұдан әрі – басқа рейтингілік агенттіктер) осыған ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша «kzBB-»-тен төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингісі бар;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «A-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингісі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингісі бар резиденті емес-бас банктің Қазақстан Республикасының резиденті-еншілес банктері болып табылатын;

Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын, қор биржасының ресми тізімінің «акциялар» секторының бірінші (ең жоғарғы) санатына енгізілген эмитент-банктер болып табылатын банктерде ашқан банк шоттарында жүзеге асырылады.

Инвестициялық портфельді басқарушыға басқаруға берілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтынвалюта активтерін және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін есепке алу және сақтау Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің шетелдік кастодиан-банктерде ашылған шоттарында жүзеге асырылады.».

4. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының «Банктің немесе банк холдингінің меншікті облигациялармен және осы банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдары шығарған, міндеттемелеріне банк немесе банк холдингі кепілдік берген облигациялармен мәмілелер жасау қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы № 62 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7507 тіркелген, «Егемен Қазақстан» газетінде 2012 жылғы 24 мамырда № 261-266 (27340) жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Банктің немесе банк холдингінің меншікті облигациялармен және осы банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдары шығарған, міндеттемелеріне банк немесе банк холдингі кепілдік берген облигациялармен мәмілелер жасау қағидаларында:

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Облигацияларды иемдену жөніндегі мәмілелер облигацияларды сатып алу күнінде қалыптасқан әділ нарықтық бағасы бойынша жүзеге асырылады.».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 70

Зейнетақы активтерінің есебінен иемденуге рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесін бекіту және жинақтаушы зейнетақы қорларының қаржылық орнықтылығын қамтамасыз ететін нормаларды белгілеу туралы

Мемлекет басшысының зейнетақы жүйесін жетілдіру жөніндегі тапсырмасын орындау мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Осы қаулы қолданысқа енгізілген күннен бастап зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар (бұдан әрі – Ұйым):

1) әрбір жеке жинақтаушы зейнетақы қорының (бұдан әрі – Қор) инвестициялық басқарудағы зейнетақы активтерін мынадай қаржы құралдарына:

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарына;

қор биржасының ресми тізіміне Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қор биржасында айналымына жіберілетін (жіберілген) эмитенттерге және олардың бағалы қағаздарына талаптары, және де қор биржасы тізімінің бөлек санаттары туралы» 2008 жылғы 26 мамырдағы № 77 қаулысында (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5251 тіркелген) (бұдан әрі – № 77 қаулы) көзделген «акциялар» секторының бірінші (ең жоғарғы) санаты бойынша енгізілген, жай акцияларының елу пайызынан астамы Қазақстан Республикасының Үкіметіне, ұлттық холдингке, ұлттық басқарушы холдингке не ұлттық компанияға тиесілі ұйымдар шығарған акцияларға, сондай-ақ базалық активі осы акциялар болып табылатын депозитарлық қолхаттарға;

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздарға;

акцияларының елу пайызынан астамы Қазақстан Республикасының Үкіметіне, ұлттық холдингке, ұлттық басқарушы холдингке не ұлттық компанияға тиесілі, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің және олардың еншілес рейтингілік ұйымдарының (бұдан әрі – басқа рейтингілік агенттіктер) ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар ұйымдар шығарған борыштық бағалы қағаздарға;

Эмитентте және (немесе) қаржы құралында халықаралық шкала бойынша бірнеше рейтингілік баға болған кезде есепке уәкілетті орган мойындайтын рейтингілік агенттіктердің бірінің халықаралық шкала бойынша ең жоғарғы рейтингілік бағасы алынады;

акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі ұйым шығарған борыштық бағалы қағаздарға;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебеге ие бағалы қағаздарына;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар шетелдік ұйымдар шығарған мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздарға;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар екінші деңгейдегі банктер шығарған борыштық бағалы қағаздарға;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар екінші деңгейдегі банктер шығарған борыштық бағалы қағаздарға, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде отыз алты айдан аспайтын мерзімге салынған салымдарға;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтинглік бағасы немесе басқа рейтинглік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтинглік бағасы бар мына халықаралық қаржы ұйымдары:

Халықаралық қайта құру және даму банкі;

Еуропа қайта құру және даму банкі;

Америкааралық даму банкі;

Халықаралық есеп айырысу банкі;

Азия даму банкі;

Африка даму банкі;

Халықаралық қаржы корпорациясы;

Ислам даму банкі;

Еуропа инвестициялық банкі;

Еуразия даму банкі шығарған борыштық бағалы қағаздарға;

халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында сатып алынатын бағалы қағаздарға;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтинглік бағасы немесе басқа рейтинглік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтинглік бағасы бар шетел эмитенттерінің мынадай:

DAX (Deutscher Aktienindex)

CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index)

NIKKEI - 225 (NIKKEI - 225 Index)

TOPIX (Tokyo Price Index)

HSI (Hang Seng Index)

ENXT 100 (Euronext 100)

DJIA (Dow Jones Industrial Average)

S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index)

FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index)

MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index)

MICEX (Moscow Interbank Currency Exchange Index)

RTSI (Russian Trade System Index)

NASDAQ-100 есептік көрсеткіштердің (индекстердің) құрамына кіретін акцияларына;

базалық активі осы қаулының 1-тармағы 1) тармақшасының жиырма үшінші абзацында аталған акциялар болып табылатын депозитарлық қолхаттарға;

халықаралық ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған нарықтарда сатып алынатын тазартылған алтынға орналастырады;

2) зейнетақы активтерінің есебінен сатып алынған мынадай қаржы құралдарын:

егер мәміле бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қарсы әріптес болып табылған жағдайда, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын;

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын;

қор биржасының ресми тізіміне № 77 қаулыда көзделген «акциялар» секторының бірінші (ең жоғарғы) санаты бойынша енгізілген, жай акцияларының елу пайызынан астамы Қазақстан Республикасының Үкіметіне, ұлттық холдингке, ұлттық басқарушы холдингке не ұлттық компанияға тиесілі ұйымдар шығарған акцияларды, сондай-ақ базалық активі осы акциялар болып табылатын депозитарлық қолхаттарды;

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздарды;

акцияларының елу пайызынан астамы Қазақстан Республикасының Үкіметіне, ұлттық холдингке, ұлттық басқарушы холдингке не ұлттық компанияға тиесілі, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтинглік бағасы немесе басқа рейтинглік агенттіктердің ұқсас деңгейдегі рейтинглік бағасы бар ұйымдар шығарған борыштық бағалы қағаздарды;

акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі ұйым шығарған борыштық бағалы қағаздарды;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебеге ие бағалы қағаздарды;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар шетелдік ұйымдар шығарған мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздарды;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар екінші деңгейдегі банктер шығарған борыштық бағалы қағаздарды;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар мына халықаралық қаржы ұйымдары:

Халықаралық қайта құру және даму банкі;

Еуропа қайта құру және даму банкі;

Америкааралық даму банкі;

Халықаралық есеп айырысу банкі;

Азия даму банкі;

Африка даму банкі;

Халықаралық қаржы корпорациясы;

Ислам даму банкі;

Еуропа инвестициялық банкі;

Еуразия даму банкі шығарған борыштық бағалы қағаздарды;

халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында сатып алынатын бағалы қағаздарды;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-» төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұқсас деңгейдегі рейтингілік бағасы бар шетел эмитенттерінің мынадай:

DAX (Deutscher Aktienindex)

CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index)

NIKKEI - 225 (NIKKEI - 225 Index)

TOPIX (Tokyo Price Index)

HSI (Hang Seng Index)

ENXT 100 (Euronext 100)

DJIA (Dow Jones Industrial Average)

S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index)

FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index)

MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index)

MICEX (Moscow Interbank Currency Exchange Index)

RTSI (Russian Trade System Index)

NASDAQ-100 есептік көрсеткіштердің (индекстердің) құрамына кіретін акцияларын;

базалық активі осы қаулының 1-тармағы 2) тармақшасының жиырма екінші абзацында аталған акциялар болып табылатын депозитарлық қолхаттарды;

халықаралық ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған нарықтарда сатып алынатын тазартылған алтынды сату жөніндегі мәмілелерді жүзеге асырады деп айқындалсын.

2. Мемлекеттік және мемлекеттік емес бағалы қағаздарды олар бастапқы орналастырылған кезде сатып алу жөніндегі мәмілелерді қоспағанда, зейнетақы және меншікті активтердің қатысуымен қор биржасында жүргізілген мемлекеттік және мемлекеттік емес бағалы қағаздарды сатып алу-сату мәмілелері ашық сауда-саттық әдісімен жасалады.

Зейнетақы және меншікті активтер есебінен жүргізілетін «кері репо» мәмілелері күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімге жасалады.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары зейнетақы және меншікті активтердің қатысуымен Ұйым (Қор) жүргізетін «кері репо» операцияларының мәні болып табылады.

3. Алушыларға зейнетақы төлемдерін қамтамасыз ету мақсатында Ұйым Қордың консервативтік

инвестициялық портфелінен Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын осы Қордың қалыпты инвестициялық портфелінің активтерін құрайтын ақшаның есебінен осындай иемдену күні Қордың консервативтік инвестициялық портфелінде қалыптасқан Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарының ағымдағы құны бойынша ұйымдастырылған немесе ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар нарықтарында иемденуді жүзеге асырады.

4. Жинақтағанда кастодиан-банктегі инвестициялық шоттардағы; кастодиан-банктің халықаралық (шетелдік) кастодиан-банктердегі корреспонденттік шоттарындағы; кастодиан-банктің халықаралық (шетелдік) ұйымдардағы – халықаралық (шетелдік) депозитарлық-есеп айырысу жүйелерінің қатысушыларындағы шоттарындағы ақшаны қоса алғанда, зейнетақы активтерін инвестициялауға арналған ақша қалдығының ең көп мөлшерінің лимиті және оларды инвестициялау мерзімдері белгіленбейді.

5. Ұйым:

бағалы қағаздардың бастапқы орналастырылуына жататын мәмілелерді қоспағанда, осы қаулының 1-тармағында көрсетілген, қор биржасының ресми тізіміне енгізілген қаржы құралдарын сатып алу кезінде Қор биржасының бағалы қағаздарын бағалау әдістемесінде (бұдан әрі – Әдістеме) белгіленген нарықтық бағадан аспайтын баға бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің аяғындағы жағдай бойынша апта сайын, сату кезінде Әдістемеді белгіленген нарықтық бағадан төмен емес баға бойынша;

осы қаулының 1-тармағында көрсетілген, халықаралық (шетелдік) бағалы қағаздар нарықтарында айналысқа түсетін қаржы құралдарын ең жақсы (ең жоғары немесе ең төмен) баға бойынша не Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдамалық жүйелерінің деректері бойынша сатып алуға немесе сатуға баға белгілеудің орташа мәні бойынша;

«Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның Бағалы қағаздардың индекстері мен бағасы жөніндегі комитеті белгілеген жеті жүз елу теңгеден сегіз жүз елу теңгеге дейінгі баға дәлізі шеңберіндегі «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының (ҰСН KZ1C29950017) акциялары бойынша сатып алу - сату мәмілелерін жасайды.

6. Ұйым осы қаулының 1-тармағы 1) тармақшасының екінші, үшінші, төртінші, бесінші, жетінші және оныншы абзацтарында, 2) тармақшасының екінші, үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарында көрсетілген қаржы құралдарын «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның Бағалы қағаздардың индекстері мен бағасы жөніндегі комитеті белгілеген баға дәлізі шеңберінде Ұйым анықтаған бағалар бойынша сатып алу - сату мәмілелерін жасайды.

7. Осы қаулы қолданысқа енгізілгенге дейін немесе кейін сатып алынған, осы қаулының 1-тармағында көрсетілген борыштық бағалы қағаздарды «өтеуге дейін ұсталатын қаржы құралдары» санатына жатқызу қаржы құралдарының жиынтық ағымдағы құнының пайыздарымен шектелмейді.

8. Номиналдық кіріс коэффициентінің ең аз мәні:

консервативтік инвестициялық портфель үшін тиісті кезеңдегі номиналдық кірістің түзетілген орташа алынған коэффициенті мәнінің жетпіс пайызын;

қалыпты инвестициялық портфель үшін тиісті кезеңдегі номиналдық кірістің түзетілген орташа алынған коэффициенті мәнінің елу пайызын құрайды.

9. Осы тармақта көрсетілген Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының мынадай қаулылары осы қаулыға қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады:

1) «Жинақтаушы зейнетақы қорларының инвестициялық портфельдеріндегі қаржы құралдарын бағалау ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 26 наурыздағы № 109 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3603 тіркелген);

2) «Жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндері, оларды есептеу әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы» 2009 жылғы 5 тамыздағы № 180 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5789 тіркелген);

3) «Зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдарға арналған пруденциалдық нормативтердің нормативтік мәндері, оларды есептеу әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы» 2009 жылғы 5 тамыздағы № 181 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5793 тіркелген);

4) «Зейнетақы активтерін инвестициялық басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың және жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2009 жылғы

5 тамыздағы № 189 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5794 тіркелген);

5) «Бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызмет түрлерін қоса атқаратын ұйымдарға арналған пруденциалдық нормативтерді есептеу ережесін бекіту туралы» 2009 жылғы 26 қыркүйектегі № 215 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5810 тіркелген).

10. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі және:

2013 жылғы 25 қаңтардан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылатын 5-тармақтың төртінші абзацын;

2013 жылғы 1 ақпаннан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылатын 1-тармақтың 1) тармақшасының үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы және жетінші абзацтарын, 2) тармақшасының үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы және жетінші абзацтарын, 2-тармақтың бірінші бөлігін, 3, 4 және 7-тармақтарын;

2013 жылғы 25 ақпаннан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылатын 1-тармақтың 1) тармақшасының сегізінші, тоғызыншы, жиырма үшінші, жиырма төртінші, жиырма бесінші, жиырма алтыншы, жиырма жетінші, жиырма сегізінші, жиырма тоғызыншы, отызыншы, отыз бірінші, отыз екінші, отыз үшінші, отыз төртінші, отыз бесінші, отыз алтыншы, отыз жетінші және отыз сегізінші абзацтарын, 2) тармақшасының сегізінші, тоғызыншы, жиырма екінші, жиырма үшінші, жиырма төртінші, жиырма бесінші, жиырма алтыншы, жиырма жетінші, жиырма сегізінші, жиырма тоғызыншы, отызыншы, отыз бірінші, отыз екінші, отыз үшінші, отыз төртінші, отыз бесінші, отыз алтыншы және отыз жетінші абзацтарын;

2013 жылғы 11 наурыздан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылатын 1-тармақтың 1) тармақшасының он бірінші, он екінші, он үшінші, он төртінші, он бесінші, он алтыншы, он жетінші, он сегізінші, он тоғызыншы, жиырма бірінші және жиырма екінші абзацтарын, 2) тармақшасының оныншы, он бірінші, он екінші, он үшінші, он төртінші, он бесінші, он алтыншы, он жетінші, он сегізінші, он тоғызыншы, жиырма бірінші және жиырма екінші абзацтарын;

осы қаулы күшіне енгеннен кейін қолданысқа енгізілетін 5-тармақтың екінші және үшінші абзацтарын қоспағанда, 2013 жылғы 24 қаңтардан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылады; және 2014 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады.

Осы қаулының 1-тармағы 2) тармақшасының екінші абзацы 2013 жылғы 1 ақпаннан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылады және 2013 жылғы 18 ақпанға дейін қолданылады.

Осы қаулының 1-тармағы 1) тармақшасының оныншы абзацы 2013 жылғы 1 ақпаннан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылады және 2013 жылғы 11 наурызға дейін қолданылады.

Осы қаулының 6-тармағы 2013 жылғы 1 ақпаннан бастап туындайтын құқықтық қатынастарға қолданылады және осы қаулы күшіне енгенге дейін қолданылады.

** Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде № 8414 тіркелді*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 71

*Мәжбүрлеп таратылатын банктің, сақтандыру
(қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы
зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау
және босату қағидаларын және тарату комиссиясының
төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды бекіту туралы*

«Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы және «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Мәжбүрлеп таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау және босату қағидаларын және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптар бекітілсін.

2. Осы қаулының қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

** Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде №8411 тіркелген*

*Қазақстан Республикасының күші жойылды деп танылатын нормативтік құқықтық
актілерінің тізбесі*

1. Қазақстан Республикасының Қаржы рыногын және қаржылық ұйымдарды реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының «Еріксіз таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау және босату ережесін және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды бекіту туралы» 2004 жылғы 16 ақпандағы № 41 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2771 тіркелген).

2. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Еріксіз таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау ережесін және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды бекіту туралы» 2004 жылғы 16 ақпандағы № 41 қаулысына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» 2006 жылғы 9 қаңтардағы № 8 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4043 тіркелген).

3. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Еріксіз таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау және босату ережесін және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды бекіту туралы» 2004 жылғы 16 ақпандағы № 41 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2008 жылғы 28 қарашадағы № 187 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5441 тіркелген).

4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Еріксіз таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау және босату ережесін және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды бекіту туралы» 2004 жылғы 16 ақпандағы № 41 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2011 жылғы 1 шілдедегі № 71 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7123 тіркелген, 2011 жылғы 19 қазанда «Заң газеті» газетінде № 152 (1968) жарияланған).

*Мәжбүрлеп таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру)
ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын
тағайындау және босату қағидалары және тарату
комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптар*

Осы Мәжбүрлеп таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және жинақтаушы зейнетақы қорының тарату комиссиясын тағайындау және босату қағидалары және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптар (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы, «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетінің (бұдан әрі – уәкілетті орган) мәжбүрлеп таратылатын банктің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, жинақтаушы зейнетақы қорының (бұдан әрі – қаржы ұйымы) тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелерін тағайындау және босату тәртібін реттейді және тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

1. Жалпы ережелер

1. Тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелері қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болып тағайындалу үшін құжаттар ұсынған және Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келетін кандидаттар (бұдан әрі – кандидат) арасынан уәкілетті органның шешімімен (бұдан әрі – тағайындау туралы шешім) тағайындалады.

2. Уәкілетті органның қызметкері болып табылмайтын тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелері тарату комиссиясы қызметінің барлық кезеңі ішінде Қағидалардың 5 және 6-тармақтарында белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

3. Қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелері қаржы ұйымының тарату массасы болмаған не ол ағымдағы шығыстарды жабу үшін жеткіліксіз болған жағдайда уәкілетті органның қызметкерлері арасынан тағайындалады.

Уәкілетті органның қызметкерлері Қағидалардың 7 және 8-тармақтарында көзделген құжаттарды ұсынбайды және тестілеу мен әңгімелесуден өтпейді.

4. Уәкілетті орган қаржы ұйымының тарату комиссиясы төрағасының және (немесе) мүшесінің (мүшелерінің) бос орнына кандидаттарды іріктеу жөніндегі іс-шаралар өткізілетіні туралы хабарландыруды қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган қаржы ұйымының қызметін мәжбүрлеп тоқтату (тарату) туралы өтініш берген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде уәкілетті органның Интернет-ресурсында жариялайды.

2. Кандидаттарға қойылатын талаптар

5. Кандидатқа мынадай талаптар қойылады:

жоғары экономикалық немесе заң білімінің немесе бухгалтерлік есеп пен аудит саласындағы білімінің болуы;

қаржы ұйымдарын және өзге де заңды тұлғаларды тарату рәсімдерін жүзеге асыруды реттейтін нормативтік құқықтық актілерді білу.

6. Мынандай адам қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болып тағайындала алмайды:

өтелмеген соттылығы бар;

оған қатысты қаржы ұйымында тарату рәсімдерін жүргізу, тарату рәсімдерін жүзеге асырған кезде жүктелген міндеттерді орындамау немесе тиісінше орындамау, жекелеген кредиторлардың мүдделеріне қысым жасайтын не басқаларға артықшылық беретін әрекеттер жасау, өзге де әрекеттер (әрекетсіздік) жасау (бұрын қаржы ұйымының (филиалдың) басшысы, тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болған адам үшін) бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзу фактілерінің болуы анықталған;

соңғы үш жыл ішінде Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 54-бабы 1-тармағының 7), 9), 10), 13) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасымен еңбек шартын бұзу фактілері бар;

осы қаржы ұйымын және басқа заңды тұлғаны мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылданғанға дейін (оның ішінде банкроттық негізі бойынша) бір жылдан аспайтын кезеңде бұрын қаржы ұйымының немесе басқа заңды тұлғаның бірінші басшысы (Басқарма төрағасы), басшының орынбасары, бас бухгалтері болған. Көрсетілген талап қаржы ұйымын мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылдаған күннен кейін бес жыл бойы қолданылады (оны банкрот деп тану негізін қосқанда);

депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның немесе Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының лауазымды адамын қоспағанда, борышкердің немесе таратылатын қаржы ұйымы кредиторының құрылтайшысы (қатысушысы, акционері) не лауазымды адамы болып табылатын;

таратылатын қаржы ұйымының құрылтайшысы (қатысушысы, акционері) не лауазымды адамы болып табылатын;

таратылатын қаржы ұйымының дебиторы не кредиторы болып табылатын;

таратылатын қаржы ұйымына қатысты үлестес болып табылатын.

3. Қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болып тағайындалу үшін ұсынылатын құжаттарды қарау және тағайындау туралы шешім қабылдау

7. Қағидалардың 8, 12-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, кандидат уәкілетті органға өзін қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі етіп тағайындау туралы өтінішін ұсынады, оның атауы мынадай құжаттар қоса беріле отырып, өтініште көрсетіледі:

1) кандидаттың жеке басын куәландыратын құжаттың нотариалды куәландырылған көшірмесі;

2) жоғары білім туралы дипломның нотариалды куәландырылған көшірмесі;

3) еңбек кітапшасының немесе еңбек шартының нотариалды куәландырылған көшірмелері;

4) кандидаттың бұрын тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болғаны туралы куәландыратын құжаттардың көшірмелері (мұндай құжаттар болған жағдайда);

5) сотталмағандығы туралы анықтама;

6) Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша кандидаттың тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі етіп тағайындауға арналған сауалнамасы;

7) ұсынылған құжаттар тізімдемесі.

8. Өзге қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болып табылатын не бос орынға өтініш берген күн алдындағы жыл ішінде өзге қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болған кандидат өзін қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі етіп тағайындау туралы өтінішін ұсынады, оның атауы мынадай құжаттар қоса беріле отырып, өтініште көрсетіледі:

1) кандидаттың тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болып табылатыны не бұрын болғаны туралы куәландыратын құжаттардың көшірмелері;

2) Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша кандидаттың тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі етіп тағайындауға арналған сауалнамасы;

3) сотталмағандығы туралы анықтама.

9. Уәкілетті орган Қағидалардың 7 және 8-тармақтарында көрсетілген құжаттар келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде өтініштің және құжаттардың Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкестігін қарайды. Кандидат ұсынған құжаттарды Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келу мәніне тексеру кезінде уәкілетті орган мемлекеттік органдарға және (немесе) өзге де тұлғаларға сұрау салулар жібереді.

10. Егер уәкілетті органға ұсынылған құжаттар Қағидалардың талаптарына сәйкес келмейтін болса, олар қаралмай-ақ кандидатқа қайтарылады. Қайтарылған құжаттардың көшірмелері кандидаттың іс қағаздарына қосып тіркеледі.

Кандидаттың қайталап ұсынылған құжаттары жаңадан келіп түскен болып есептеледі және Қағидаларда белгіленген тәртіппен қаралады.

11. Ұсынылған құжаттардың Қағидалардың талаптарына сәйкестігін қарау нәтижелері бойынша уәкілетті органның тиісті құрылымдық бөлімшесі тестілеуге және әңгімелесуге жіберілген кандидатура(лар) бойынша қорытынды дайындайды.

Бұл қорытынды кандидат ұсынған құжаттар пакетіне қоса беріледі.

Бұрын қаржы ұйымының (филиалдың) басшысы болған немесе тарату комиссиясының төрағасы не мүшесі болып тағайындалған кандидат үшін қорытындыда оның аталған лауазымдарындағы қызметі туралы, оның жол берген бұзушылықтары, қаржы ұйымындағы тарату рәсімдерінің жағдайы туралы мәліметтер көрсетіледі.

12. Депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның немесе Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының қызметкері болып табылатын кандидат Қағидалардың 5 және 6-тармақтарында белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

Депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның немесе Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының қызметкері болып табылатын кандидат Қағидалардың 7 және 8-тармақтарында көзделген құжаттарды ұсынбайды.

Депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның немесе Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының өтінішхаты көрсетілген кандидаттың әңгімелесуге жіберілуі үшін негіз болып табылады.

13. Уәкілетті органның тиісті құрылымдық бөлімшесі тестілеу өткізуге дейін жеті жұмыс күні бұрын кандидатты тестілеу өткізілетін күні және орны туралы жазбаша түрде хабардар етеді.

Кандидат белгіленген мерзімде тестілеуден өту үшін негізді себептер бойынша келмеген жағдайда, кандидат келмеу себептерін көрсете отырып, уәкілетті органға бұл туралы хабарлайды. Уәкілетті орган оған тестілеуден өту үшін жаңа мерзім белгілейді және тестілеу өткізуге дейін үш жұмыс күні бұрын кандидатты бұл туралы хабардар етеді.

Кандидаттарды тестілеу 30 сұрақ бойынша 45 минут ішінде компьютерлік тестілеу әдісімен жүргізіледі.

Кандидаттарды тестілеуге арналған сұрақтар уәкілетті органның бірінші басшысының бұйрығымен бекітіледі.

Кандидаттарды тестілеу кезінде тестілеуден өтетін адаммен бір үй-жайда тек қана уәкілетті органның жауапты бөлімшесі қызметкерлерінің болуына рұқсат етіледі.

Кандидаттың тестілеуден өтуі кезінде қандай да бір жазбаша, электрондық немесе басқа ақпараттық материалдардың пайдаланылуына жол берілмейді. Осы тармақта баяндалған талаптардың бұзылуы тестілеудің теріс нәтижесіне теңестіріледі.

Тестілеудің оң нәтижесі алынған жағдайда (кем дегенде 70% дұрыс жауап) кандидат әңгімелесуге жіберілген болып есептеледі.

Кандидат тестілеуден өткеннен кейін дереу қол қойғызу арқылы тест нәтижелерімен таныстырылуға тиіс.

14. Әңгімелесуді уәкілетті органның бірінші басшысы бұйрығының негізінде құрылатын біліктілік комиссиясы өткізеді. Біліктілік комиссиясына Төраға (уәкілетті органның бірінші басшысы) басшылық етеді. Біліктілік комиссиясының құрамына уәкілетті органның бірінші басшысының орынбасары және уәкілетті органның құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері кіреді. Біліктілік комиссиясының шешімдері біліктілік комиссиясының отырысына қатысқандардың жай көпшілік дауысымен қабылданады.

Әңгімелесу қорытындылары біліктілік комиссиясының хаттамасымен ресімделеді.

Әңгімелесудің мақсаты кандидаттың қаржы ұйымдарын және өзге де заңды тұлғаларды тарату рәсімдерін жүзеге асыру тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілер бойынша білімінің болуын, кандидаттардың Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкестігін белгілеу, сондай-ақ кандидаттардың кәсіби білімін, қабілетін және жеке қасиеттерін анықтау болып табылады.

15. Уәкілетті орган тағайындау туралы шешімді дайындалған қорытынды және біліктілік

комиссиясының хаттамасы негізінде қабылдайды және уәкілетті органның бірінші басшысының (оның міндетін атқаратын адамның) бұйрығы түрінде ресімдейді. Уәкілетті органның бірінші басшысының (оның міндетін атқаратын адамның) тағайындау туралы бұйрығында таратылатын қаржы ұйымының атауы, тарату комиссиясының төрағасы мен мүшелерінің тектері, аттары және бар болса әкелерінің аттары, олардың жеке бастарын куәландыратын құжаттардың деректемелері көрсетіледі.

16. Уәкілетті органның бірінші басшысы (оның міндетін атқаратын адам) бұйрығының көшірмесі бұйрыққа қол қойылған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болып тағайындалған кандидатқа оның жіберілуін тіркеуді қамтамасыз ететін байланыс құралдарымен жіберіледі немесе қолма-қол табыс етіледі.

17. Уәкілетті орган үш жұмыс күні ішінде әңгімелесуден өтпей қалған және тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болып тағайындалмаған кандидатқа жазбаша хабарлама жібереді.

18. Өңірде қаржы ұйымының тарату комиссиясы төрағасының немесе мүшесінің-бөлімше басшысының бос орны болған жағдайда Қағидаларда белгіленген құжаттарды ұсынбай-ақ және тестілеу мен әңгімелесуден өтпей-ақ уәкілетті органның бұйрығымен міндетін атқаруды тарату комиссиясының басқа мүшесіне не тарату комиссиясына тартылған қызметкерге үш айға дейінгі мерзімге уақытша жүктеуге жол беріледі.

19. Уәкілетті орган мынадай жағдайларда кандидатты қаржы ұйымының тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі етіп тағайындамайды:

1) ұсынылған құжаттарда дәйексіз ақпарат болса;

2) қаржы ұйымында тарату рәсімдерін жүргізу, жүктелген міндеттерді орындамау немесе тиісінше орындамау, жекелеген кредиторлардың мүдделеріне қысым жасайтын не басқа кредиторларға артықшылық беретін әрекеттер жасау, өзге де әрекеттер (әрекетсіздік) жасау (бұрын қаржы ұйымының (филиалдың) басшысы, тарату комиссиясының төрағасы немесе мүшесі болған адам үшін) бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзу фактілері туралы құжаттар мен мәліметтер болса;

3) ол Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес келмесе;

4) тестілеудің және (немесе) әңгімелесудің нәтижесі теріс болса не тестілеуге және (немесе) әңгімелесуге негізді себепсіз келмесе.

4. Тарату комиссиясының төрағасын және (немесе) мүшелерін міндеттерін орындаудан босату

20. Уәкілетті орган тарату комиссиясының төрағасын және (немесе) мүшелерін міндеттерін орындаудан мынадай негіздер бойынша босатады:

1) тарату комиссиясы төрағасының және (немесе) мүшелерінің өз міндеттерін орындамауы және (немесе) тиісінше орындамауы;

2) заңды тұлғаларды тарату рәсімдерін жүргізу бөлігінде азаматтық, қаржылық заңнамалар мен әлеуметтік қамсыздандыру туралы заңнаманың және Қағидалардың талаптарын бұзуы;

3) уәкілетті органның Қағидалардың 3-тармағына сәйкес уәкілетті органның қызметкерлері арасынан тарату комиссиясының төрағасын және (немесе) мүшелерін тағайындау туралы шешімі;

4) тарату комиссиясы төрағасының не мүшесінің өз еркімен міндетін атқарудан босату туралы өтініші;

5) Депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның немесе Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының өз қызметкерін тарату комиссиясы төрағасының немесе мүшесінің міндетін атқарудан босату туралы өтінішхаты.

21. Уәкілетті органның тиісті құрылымдық бөлімшесі тарату комиссиясының есептері, тарату комиссиясының қызметіне жүргізілген тексерулер актілері, өтінішхаттар және өзге де материалдар негізінде қорытынды дайындайды.

22. Уәкілетті орган тарату комиссиясының төрағасын және (немесе) мүшелерін міндеттерін орындаудан босату туралы шешімді дайындалған қорытынды және біліктілік комиссиясының хаттамасы негізінде қабылдайды.

23. Міндеттерді орындаудан босату туралы шешімнің көшірмесі оған қол қойылған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде тарату комиссиясының төрағасына және (немесе) мүшелеріне оның жіберілуін тіркеуді қамтамасыз ететін байланыс құралдарымен жіберіледі немесе қолма-қол табыс етіледі.

Мәжбүрлеп таратылатын банктің,
сақтандыру (қайта сақтандыру)
ұйымының және жинақтаушы
зейнетақы қорының тарату
комиссиясын тағайындау
және босату қағидаларына
және тарату комиссиясының
төрағасы мен мүшелеріне
қойылатын талаптарға
қосымша

Нысан

3 x 4 фотосурет

**Кандидаттың тарату комиссиясының төрағасы
не мүшесі етіп тағайындауға арналған
САУАЛНАМАСЫ**

_____ (мәжбүрлеп таратылатын қаржы ұйымының толық атауы)

20__ жылғы _____

(күні)

Лауазымның атауы _____

Өмірбаян деректері:

1. Тегі, аты, бар болса – әкесінің аты

_____ (толық көрсетіңіз)

2. Тұрғылықты жерінің мекенжайы (оның ішінде почта индексін көрсете отырып)

_____ 3. Туған күні мен жері

_____ 4. Азаматтығы

_____ 5. Жеке басын куәландыратын құжаттың толық деректемелері

_____ 6. Тұрғылықты жері бойынша тіркелуі

_____ 7. Байланыс телефонының толық нөмірі

_____ 8. Білімі туралы деректер (біліктілікті көтеру курстарын қоса алғанда):

тармақша	оқу орнының, факультеттің (бөлімшенің, мамандықтың) атауы)	оқу кезеңі	берілген мамандық	білімі туралы дипломның, сертификаттың, куәліктің деректемелері	оқу орнының орналасқан жері
1.					
2.					
...					

9. Сіздің біліктілігіңізді және құзыреттілігіңізді объективті түрде айқындау үшін маңызды деп санайтын кез келген басқа ақпарат:

10. Қаржы ұйымдарының және заңды тұлғалардың жарғылық капиталында тікелей және (немесе) жанама қатысу:

тармақша	заңды тұлғаның атауы мен орналасқан жері	заңды тұлға қызметінің жарғылық түрлері	Сіздің осы заңды тұлғаның жарғылық капиталында қатысу сомаңыз бен үлесіңіз
1.			
2.			
...			

11. Алынған қарыздар туралы мәліметтер:

тармақша	қарыз берген тұлғаның атауы (адамның аты) мен орналасқан жері	қарыз бойынша негізгі борыш сомасы	қарыз берілген күн	қарыз өтелген күн	ағымдағы сәттегі берешек сомасы	қарыз бойынша сыйақы ставкасы (жылдық %)
1.						
2.						
...						

12. Қаржы нарығында құқық бұзушылықтар жасағаныңыз үшін әкімшілік жауапкершілікке тартылдыңыз ба?

13. Бұрын қаржы ұйымының немесе мәжбүрлеп таратылатын немесе банкрот деп танылған басқа заңды тұлғаның басшы қызметкері болдыңыз ба?

(ұйымның атауы, лауазымы, жұмыс кезеңі, тарату (банкроттық) туралы соттың шешім шығарған күні, таратылу (банкрот болу) себебі)

14. Өтелмеген соттылығыңыз бар ма?

15. Сізге қатысты қаржы ұйымында тарату рәсімдерін жүргізу, тарату рәсімдерін жүзеге асырған кезде жүктелген міндеттерді орындамау немесе тиісінше орындамау, жекелеген кредиторлардың мүдделеріне қысым жасайтын не басқаларға артықшылық беретін әрекеттер жасау, өзге де әрекеттер (әрекетсіздік) жасау бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзу фактілері бар ма?

Осылар бар болса, қандай екенін көрсетіңіз _____

(ұйымның атауы, лауазымы, жұмыс кезеңі)

16. Сізде соңғы үш жыл ішінде Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 54-бабы 1-тармағының 7), 9), 10), 13) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасымен еңбек шартын бұзу фактілері бар ма?

17. Сіз осы қаржы ұйымын және басқа заңды тұлғаны мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылданғанға дейін (оның ішінде банкроттық негізі бойынша) бір жылдан аспайтын кезеңде бұрын қаржы ұйымының немесе басқа заңды тұлғаның бірінші басшысы (Басқарма төрағасы), басшының орынбасары, бас бухгалтері болдыңыз ба? _____

(ұйымның атауы, лауазымы, жұмыс кезеңі, тарату (банкроттық) туралы соттың шешім шығарған күні, таратылу (банкрот болу) себебі)

18. Сіз борышкердің немесе таратылатын қаржы ұйымы кредиторының құрылтайшысы (қатысушысы, акционері) не лауазымды адамы болып табыласыз ба?

19. Сіз таратылатын қаржы ұйымының құрылтайшысы (қатысушысы, акционері) не лауазымды адамы болып табыласыз ба?

20. Сіз таратылатын қаржы ұйымының дебиторы не кредиторы болып табыласыз ба? _____

21. Сіз таратылатын қаржы ұйымына қатысты үлестес тұлға болып табыласыз ба?
_____.

Қолы _____

Күні _____

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 73

Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін қолдану қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін қолдану қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) бекітілсін.

2. Екінші деңгейдегі банктер Қағидалардың 1-тармағының 9) тармақшасында көзделген фактордың 2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша болжамды есептеуін жасайды.

Қағидалардың 1-тармағының 9) тармақшасында көзделген фактор анықталған жағдайда, екінші деңгейдегі банктер 2013 жылғы 1 қазанға дейінгі мерзімде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетіне Қағидалардың 4-тармағына сәйкес банктің қаржылық тұрақтылығын көтеру, оның қаржылық жағдайының нашарлауын және оның қызметімен байланысты тәуекелдердің өсуін болдырмау бойынша ертерек ден қою шаралары көзделетін іс-шаралар жоспарын ұсынады.

3. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін қолдану қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 380 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8322 тіркелген) күші жойылды деп танылсын.

4. Осы қаулы алғашқы ресми [жарияланған](#) күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2013 жылғы 1 қаңтардан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде №8416 тіркелген

Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін қолдану қағидалары

Осы Ертерек ден қою шараларын және екінші деңгейдегі банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін қолдану қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Банктер туралы заң) сәйкес әзірленді және ертерек ден қою шараларын қолдану тәртібін және екінші деңгейдегі банктің (бұдан әрі – банк) қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін белгілейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті (бұдан әрі – Комитет) банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтаған жағдайда банкке ертерек ден қою шараларын қолданады.

1. Банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторлар мыналар болып табылады:

1) меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің төмендеуі;

2) таза жіктелген қарыздардың меншікті капиталға арақатынасының өсуі;

3) жеке тұлғаларға қарыздардың негізгі борышының жиынтық көлеміндегі жеке тұлғаларға жіктелген қарыздардың өтелмеген негізгі борышы үлесінің өсуі;

4) заңды тұлғаларға қарыздардың негізгі борышының жиынтық көлеміндегі заңды тұлғаларға жіктелген қарыздардың өтелмеген негізгі борышы үлесінің өсуі;

5) жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге қарыздардың негізгі борышының жиынтық көлеміндегі (банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды және «кері РЕПО» операцияларын қоспағанда) кредиттеудің негізгі бағыты (бағыттары) (саласы (салалары)) бойынша жіктелген қарыздардың өтелмеген негізгі борышы үлесінің өсуі;

6) жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге қарыздардың негізгі борышының жиынтық көлеміндегі (банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды және «кері РЕПО» операцияларын қоспағанда) коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген қарыздардың және ипотекалық тұрғын үй қарыздарының өтелмеген негізгі борышы үлесінің өсуі;

7) жеке тұлғалар үшін кредиттер бойынша негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік алпыс күннен астам және (немесе) заңды тұлғалар үшін күнтізбелік отыз күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың өсуі;

8) банктің несие портфелінің жалпы көлеміндегі негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың өсуі;

9) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде банктің несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасының асып кетуі;

10) ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жиынтық дебиторлық берешектегі ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген дебиторлық берешек үлесінің өсуі;

11) жиынтық активтердегі кіріс келтіретін активтер үлесінің азаюы;

12) банк міндеттемелері сомасындағы жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдар үлесінің төмендеуі;

13) активтер рентабельділігі коэффициентінің азаюы;

14) таза пайыздық маржаның азаюы;

15) спрэдтың төмендеуі;

16) операциялық шығыстардың кірістердің жиынтық сомасына қатынасының өсуі;

17) өтімділік коэффициенттерінің төмендеуі.

Қарыз (жіктелген, жиынтық) – бұл өтелмеген негізгі борыш сомасы.

Резервтер ретінде Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі – ХКЕС) талаптарына сәйкес қалыптастырылған резервтер түсініледі.

Таза жіктелген қарыздар ретінде ХКЕС талаптарына сәйкес қалыптастырылған, олар бойынша құрылған резервтерді шегергендегі жіктелген қарыздардың өтелмеген негізгі борышының сомасы түсініледі.

Жіктелген қарыздарды есептеуге өтелмеген негізгі борыш сомасының (пайыздармен) 10 (он) пайызынан кем емес деңгейде резерв мөлшері қалыптастырылған қарыздар қосылады.

2. Қағидалардың 1-тармағында көзделген банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторлар мынадай әдістеме бойынша айқындалады:

1) қатарынан алты ай ішінде меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Екінші деңгейдегі банктер үшін пруденциалдық нормативтер есеп айырысуларының нормативтік мәні мен әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы» 2005 жылғы 30 қыркүйектегі № 358 қаулысында (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3924 тіркелген) (бұдан әрі – № 358 қаулы) белгіленген меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәнінен 0,02-ге (қоса алғанда) асатын деңгейге дейін немесе одан төменге екі және одан да көп рет төмендеуі;

2) бастапқы мәндері № 358 қаулыда белгіленген меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,02-ге (қоса алғанда) асатын деңгейден төмен болған кезде меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің төмендеуі;

3) № 358 қаулыда белгіленген меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің (К1-2) меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің (К1-2) ең төменгі мәнінен 0,025-ке (қоса алғанда) асатын деңгейден төмен болуы.

Осы тармақшаның талаптары қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) жүйе құраушы деп айқындаған банктерге қолданылады;

4) есепті кезеңнің соңына қарай таза жіктелген қарыздардың меншікті капиталдың сексен пайызынан астам болуы талабымен және ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде қарастырылатын кезеңде абсолютті мәнінде жіктелген қарыздардың, өсу мөлшерінің провизиялардың (резервтердің) өсу мөлшерінен асуы талабымен қатарынан алты ай ішінде таза жіктелген қарыздардың меншікті капиталға арақатынасының өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\begin{array}{cccccccc} \text{ТЖҚ(6)} & \text{ТЖҚ(5)} & \text{ТЖҚ(4)} & \text{ТЖҚ(3)} & \text{ТЖҚ(2)} & \text{ТЖҚ(1)} & \text{ТЖҚ(0)} & \\ \text{-----} & > \text{-----} & > \text{-----} & > \text{-----} & > \text{-----} & > \text{-----} & > \text{-----} & \\ \text{МК(6)} & \text{МК(5)} & \text{МК(4)} & \text{МК(3)} & \text{МК(2)} & \text{МК(1)} & \text{МК(0)} & \end{array}$$

мынадай талаппен:

$$\text{ТЖҚ(6)} > 80\% \text{МК(6)} \text{ және } (\text{ЖҚБ(6)} - \text{ЖҚБ(0)}) > (\text{Пр(6)} - \text{Пр(0)}),$$

мұнда:

ТЖҚ(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай таза жіктелген қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары);

МК(ай) - № 358 қаулыға сәйкес есептелген қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай меншікті капитал;

ЖҚБ(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары);

Пр(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жіктелген қарыздар бойынша құрылған провизиялардың (резервтердің) мөлшері.

Жіктелген қарыздар есебіне № 296 қаулыға сәйкес 2, 3, 4 және 5-санатты күмәнді және үмітсіздер ретінде жіктелген қарыздар кіргізіледі.

Таза жіктелген қарыздар ретінде № 296 қаулыға сәйкес олар бойынша құрылған провизияларды (резервтерді) шегергендегі жіктелген қарыздар түсініледі;

5) қатарынан алты айдың ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғаларға жиынтық қарыздардағы олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғаларға жіктелген қарыздар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЖЖҚ}(6)}{\text{ЖЖиынЗ}(6)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(5)}{\text{ЖЖиынЗ}(5)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(4)}{\text{ЖЖиынЗ}(4)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(3)}{\text{ЖЖиынЗ}(3)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(2)}{\text{ЖЖиынЗ}(2)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(1)}{\text{ЖЖиынЗ}(1)} > \frac{\text{ЖЖҚ}(0)}{\text{ЖЖиынЗ}(0)}$$

мұнда:

ЖЖҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғаларға жіктелген қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда);

ЖЖиынҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғаларға жиынтық қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда).

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЖЖҚ}(6)}{\text{ЖЖиынҚ}(6)} - \frac{\text{ЖЖҚ}(0)}{\text{ЖЖиынҚ}(0)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

6) қатарынан алты ай ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде заңды тұлғаларға жиынтық қарыздардағы олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде заңды тұлғаларға жіктелген қарыздар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЗЖҚ}(6)}{\text{ЗЖиынҚ}(6)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(5)}{\text{ЗЖиынҚ}(5)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(4)}{\text{ЗЖиынҚ}(4)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(3)}{\text{ЗЖиынҚ}(3)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(2)}{\text{ЗЖиынҚ}(2)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(1)}{\text{ЗЖиынҚ}(1)} > \frac{\text{ЗЖҚ}(0)}{\text{ЗЖиынҚ}(0)}$$

мұнда:

ЗЖҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде заңды тұлғаларға жіктелген қарыздар (шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда және банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда);

ЗЖиынҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде заңды тұлғаларға жиынтық қарыздар (шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда және банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда).

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЗЖҚ}(6)}{\text{ЗЖиынҚ}(6)} - \frac{\text{ЗЖҚ}(0)}{\text{ЗЖиынҚ}(0)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

7) қатарынан алты ай ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық қарыздардағы (дара кәсіпкерлерге қарыздарды, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда және банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда) кредиттеудің негізгі бағыты (бағыттары) (саласы (салалары)) бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген қарыздар үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{НЖҚ(6)}{ЖҚ(6)} > \frac{НЖҚ(5)}{ЖҚ(5)} > \frac{НЖҚ(4)}{ЖҚ(4)} > \frac{НЖҚ(3)}{ЖҚ(3)} > \frac{НЖҚ(2)}{ЖҚ(2)} > \frac{НЖҚ(1)}{ЖҚ(1)} > \frac{НЖҚ(0)}{ЖҚ(0)},$$

$$\frac{ҚО(6)}{ЖҚ(6)} > 20\% \text{ болған кезде,}$$

мұнда:

НЖҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай кредиттеудің негізгі бағыты (бағыттары) (саласы (салалары)) бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген қарыздар;

ЖҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық қарыздар;

ҚО (ай) – олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық қарыздардағы (банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда, дара кәсіпкерлер мен шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда) үлесі қарастырылатын кезеңнің соңына қарай жиырма және одан көп пайыз болатын олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғаларға қарыздар, не қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне (дара кәсіпкерлерді қоса алғанда) қарыздар, не олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде бір саладағы заңды тұлғаларға қарыздар (банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда).

Қарастырылатын кезеңде жүйелі осу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{НЖҚ(6)}{ЖҚ(6)} - \frac{НЖҚ(0)}{ЖҚ(0)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ;}$$

8) қатарынан алты ай ішінде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық қарыздардағы (банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген қарыздардың және ипотекалық тұрғын үй қарыздарының үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{Қ(6)}{ЖҚ(6)} > \frac{Қ(5)}{ЖҚ(5)} > \frac{Қ(4)}{ЖҚ(4)} > \frac{Қ(3)}{ЖҚ(3)} > \frac{Қ(2)}{ЖҚ(2)} > \frac{Қ(1)}{ЖҚ(1)} > \frac{Қ(0)}{ЖҚ(0)},$$

Қ(6)

----- > 20% болған кезде,

ЖҚ(6)

мұнда:

Қ(ай) - қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген қарыздар;

ЖҚ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде клиенттерге жеке тұлғаларға (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда) және заңды тұлғаларға (шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда және банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда) жиынтық қарыздар.

Осы көрсеткіш есебіне олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке және заңды тұлғалар - клиенттерге жиынтық қарыздардағы (банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда, дара кәсіпкерлерге қарыздарды, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда) үлесі қарастырылатын кезеңнің соңына қарай жиырма пайыздан көп болатын, олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алу мен салуға берілген қарыздар және ипотекалық тұрғын үй қарыздары кіргізіледі.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

Қ(6) Қ(0)

----- - ----- ≥ 5 пайыздық тармақ;

ЖҚ(6) ЖҚ(0)

9) есепті кезеңде олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жеке тұлғалар үшін қарыздар бойынша негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік алпыс күннен астам және (немесе) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде заңды тұлғалар үшін күнтізбелік отыз күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың бес және одан көп пайызға өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

ЖМҚ 60(6) - ЖМҚ 60(0)

----- ≥ 5% және (немесе) ----- ≥ 5%,

ЖМҚ 60(0)

ЗМҚ 30(6) - ЗМҚ 30(0)

ЗМҚ 30(0)

мұнда:

ЖМҚ 60 – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша кредиттер бойынша күнтізбелік алпыс күннен астам мерзімі өткен берешегі бар жеке тұлғалардың қарыздары;

ЗМҚ 30 – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша кредиттер бойынша күнтізбелік отыз күннен астам мерзімі өткен берешегі бар заңды тұлғалардың қарыздары (шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда және банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздарды қоспағанда);

10) қатарынан алты ай ішінде ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде банктің несие портфеліндегі негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{МҚ90(6)}{НП(6)} > \frac{МҚ90(5)}{НП(5)} > \frac{МҚ90(4)}{НП(4)} > \frac{МҚ90(3)}{НП(3)} > \frac{МҚ90(2)}{НП(2)} > \frac{МҚ90(1)}{НП(1)} > \frac{МҚ90(0)}{НП(0)}$$

мұнда:

МҚ90(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары);

НП(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде несие портфелі (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары).

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{МҚ90(6)}{НП(6)} - \frac{МҚ90(0)}{НП(0)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ;}$$

11) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздардың ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде банктің несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасының асып кетуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ТҚ}{НП} \geq 20\%$$

2014 жылғы 1 қаңтардан бастап көрсетілген арақатынас 15%-дан жоғары емес болады.

мұнда:

ТҚ – қарастырылатын кезеңнің соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік тоқсан күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары);

НП – қарастырылатын кезеңнің соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде несие портфелі (дара кәсіпкерлерге қарыздарды қоса алғанда, банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар, жеке тұлғаларға қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға қарыздар және «кері РЕПО» операциялары);

12) қатарынан алты ай ішінде ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жиынтық дебиторлық берешектегі ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген дебиторлық берешек үлесінің өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЖДБ}(6)}{\text{ДБ}(6)} > \frac{\text{ЖДБ}(5)}{\text{ДБ}(5)} > \frac{\text{ЖДБ}(4)}{\text{ДБ}(4)} > \frac{\text{ЖДБ}(3)}{\text{ДБ}(3)} > \frac{\text{ЖДБ}(2)}{\text{ДБ}(2)} > \frac{\text{ЖДБ}(1)}{\text{ДБ}(1)} > \frac{\text{ЖДБ}(0)}{\text{ДБ}(0)},$$

мұнда:

ЖДБ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жіктелген дебиторлық берешек;

ДБ(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай ол бойынша қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) ескермегенде жиынтық дебиторлық берешек.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ЖДБ}(6)}{\text{ДБ}(6)} - \frac{\text{ЖДБ}(0)}{\text{ДБ}(0)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

Жіктелген дебиторлық берешек есебіне резервтер мөлшері (пайыздармен) 10 (он) пайыздан кем емес деңгейде қалыптастырылған дебиторлық берешек қосылады;

13) қатарынан алты ай ішінде кіріс келтіретін активтердің жиынтық активтердегі үлесінің азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{КА}(6)}{\text{А}(6)} < \frac{\text{КА}(5)}{\text{А}(5)} < \frac{\text{КА}(4)}{\text{А}(4)} < \frac{\text{КА}(3)}{\text{А}(3)} < \frac{\text{КА}(2)}{\text{А}(2)} < \frac{\text{КА}(1)}{\text{А}(1)} < \frac{\text{КА}(0)}{\text{А}(0)},$$

мұнда:

КА(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай кіріс келтіретін активтер;

А(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жиынтық активтер.

Қарастырылатын кезеңде жүйелі өсу болмаған кезде осы көрсеткіштің есепті кезеңде бес және одан да көп пайыздық тармаққа өсуі де банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{КА}(6)}{\text{А}(6)} - \frac{\text{КА}(0)}{\text{А}(0)} \leq - 5 \text{ пайыздық тармақ};$$

14) қарастырылатын кезеңнің басында жеке және заңды тұлғалар салымдарының қатынасы банк міндеттемелерінен елу пайыз болу талабымен соңғы алты айдың ішінде басқа банктердің салымдарын және арнайы мақсаттағы еншілес ұйымдардың (бұдан әрі – SPV) салымдарын ескермегендегі банк міндеттемелері сомасындағы жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдардың жиырма және одан астам пайыздық тармаққа төмендеуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{С}(6)}{\text{М}(6)} - \frac{\text{С}(0)}{\text{М}(0)} \leq - 20 \text{ пайыздық тармақ } \text{С}(0) > 50\% \text{ М1 болған кезде,}$$

мұнда:

С(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай басқа банктердің салымдарын және SPV салымдарын ескермегендегі жеке және заңды тұлғалардан тартылған салымдар (оның ішінде ағымдағы шоттар);

М(ай) – қарастырылатын кезеңнің белгілі бір айының соңына қарай жиынтық міндеттемелер;

15) соңғы алты ай ішінде активтер рентабельділігі коэффициентінің бір және одан астам пайыздық тармаққа азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ROA(6)-ROA(1) \leq -1 \text{ пайыздық тармақ.}$$

Активтер рентабельділігі коэффициенті жылдық мәндегі бөлінбеген таза кірістің (орны толтырылмаған шығынның) активтердің орташа шамасына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ROA(n) = \frac{\text{БТК (ОТШ)}(n)}{\text{Аорт}(n)} * K_T,$$

мұнда:

БТК (ОТШ)(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңде алынған, бөлінбеген таза кіріс (орны толтырылмаған шығын);

Аорт(n) – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

K_T – мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$K_T = \frac{12}{A}, \text{ мұнда } A - \text{ тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.}$$

Активтердің орташа шамасы тиісті жылдың өткен айларындағы активтер мөлшері сомасының тиісті жылдың өткен айларының санына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Аорт}(n) = \frac{A(0) + A(1) + \dots + A(n)}{N+1},$$

мұнда:

Аорт(n) – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

A (0, 1...n) - белгілі бір айдың соңына қарай активтердің мөлшері;

n – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны;

16) соңғы алты ай ішінде таза пайыздық маржаның бір және одан астам пайыздық тармаққа азаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ТПМ \%(6) - ТПМ \%(1) \leq -1 \text{ пайыздық тармақ.}$$

Таза пайыздық маржа жылдық мәндегі банктің таза пайыздық кірісінің (сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды шегергенде, сыйақы алуға байланысты кірістер) олар бойынша қалыптастырылған провизияларды ескергендегі активтердің орташа шамасына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$ТПМ\%(n) = \frac{TK(n)}{\text{Аорт}(n)} * K_T,$$

мұнда:

ТПМ%(n) – таза пайыздық маржа;

TK(n) – мынадай формула бойынша есептелетін таза кіріс:

$$TK(n) = Kc\%(n) - Шс\%(n),$$

мұнда:

$Kc\%(n)$ – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

$Шс\%(n)$ – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

$Aорт(n)$ – белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

ТК - мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$Kт = \frac{12}{A}, \text{ мұнда}$$

A – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.

Сыйақы алуға байланысты кірістерге мыналар кіреді:

корреспонденттік шоттар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде орналастырылған салымдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

табыс немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

басқа банктерде орналастырылған салымдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (металл шоттарда орналастырылған тазартылған қымбат металдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістерді, басқа банктерде орналастырылған мерзімді салымның құнын оң түзету түріндегі кірістерді, басқа банктерде орналастырылған шартты салымның құнын оң түзету түріндегі кірістерді, басқа банктерден тартылған мерзімді салымның құнын теріс түзету түріндегі кірістерді, басқа банктерден тартылған шартты салымның құнын теріс түзету түріндегі кірістерді қоспағанда);

басқа банктерге берілген қарыздар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (басқа банктерге берілген қарыздар бойынша комиссиялық сыйақыны, басқа банктерге берілген қарыздың құнын оң түзету түріндегі кірістерді, басқа банктерден алынған қарыздың құнын теріс түзету түріндегі кірістерді қоспағанда);

банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздар және қаржы лизингі бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздың құнын оң түзету түріндегі кірістерді, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздың құнын теріс түзету түріндегі кірістерді, шетелдік филиалдармен есеп айырысулар бойынша кірістерді қоспағанда);

банктің клиенттерге талаптары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (клиенттерге берілген қарыздың құнын оң түзету түріндегі кірістерді, Қазақстан Республикасының Үкіметінен, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан және халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған қарыздың құнын теріс түзету түріндегі кірістерді, клиенттерден тартылған мерзімді салымның құнын теріс түзету түріндегі кірістерді, клиенттерден тартылған шартты салымның құнын теріс түзету түріндегі кірістерді, сенімгерлік (траст) басқаруға берілген қаржылық активтер бойынша сыйақы алуға байланысты кірістерді қоспағанда);

сату үшін қолда бар бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (айналысқа шығарылған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі кірістерді, айналысқа шығарылған реттелген облигациялар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі кірістерді қоспағанда);

бағалы қағаздармен жасалатын «Кері РЕПО» операциялары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

капиталға және реттелген борышқа инвестициялар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

өтеуге дейін ұстап қалынатын бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер;

«қарыздар және дебиторлық берешек» санатындағы өзге борыштық құралдар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер.

17) соңғы алты ай ішінде спрэдтың бір және одан астам пайыздық тармаққа төмендеуі мынадай формула бойынша есептеледі:

Спрэд(6) – Спрэд(1) \leq - 1 пайыздық тармақ.

Банк спрэды жылдық мәндегі сыйақы алуға байланысты кірістердің кіріс келтіретін орташа активтерге қатынасының және жылдық мәндегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстардың шығыстарға әкеп соқтыратын орташа міндеттемелерге қатынасының арасындағы айырма ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Спрэд}(n) = \frac{\text{Кс}\%(n)}{\text{кА(орт)}(n)} * \text{тК} - \frac{\text{Шс}\%(n)}{\text{кМ(орт)}(n)} \text{Кт},$$

мұнда:

Кс%(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

Шс%(n) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

тК – мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$\text{Кт} = \frac{12}{\text{А}}, \text{ мұнда}$$

А – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.

кАорт(n) – мынадай формула бойынша есептелетін, белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі кіріс келтіретін активтердің орташа шамасы:

$$\text{кАорт}(n) = \frac{\text{КА}(0) + \text{КА}(1) + \dots + \text{КА}(n)}{n+1},$$

мұнда:

КА(0,2,...n) – белгілі бір айдың соңына қарай кіріс келтіретін активтер;

n - тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны;

ШМорт(n) – мынадай формула бойынша есептелетін, белгілі бір қарастырылатын кезеңдегі шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелердің орташа шамасы:

$$\text{ШМорт}(n) = \frac{\text{ШМ}(0) + \text{ШМ}(1) + \dots + \text{ШМ}(n)}{N+1},$$

ШМ(0, 1....n) – белгілі бір айдың соңына қарай шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелер;

n – тиісті қаржы жылының басынан бастап өткен айлар саны.

Кіріс келтіретін активтерге (КА) мыналар кіреді:

корреспонденттік шоттар;

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар;

табыс немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздар;

басқа банктерде орналастырылған салымдар;

басқа банктерге берілген қарыздар;

банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздар және қаржы лизингі;

клиенттерге қойылатын талаптар;

сату үшін қолда бар бағалы қағаздар;

бағалы қағаздармен «Кері РЕПО» операциялары;

капиталға инвестициялар және реттелген борыш;
өтеуге дейін ұстап қалынатын бағалы қағаздар;

«қарыздар және дебиторлық берешек» санатындағы өзге борыштық құралдар.

Кіріс келтіретін активтер халықаралық қаржылық есептілік стандарттары (IFRS) бойынша провизиялар (резервтер) шегеріле отырып, сондай-ақ дисконттар (сыйлықақылар) мен оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып есепке алынады.

Шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелерге (ШМ) мыналар кіреді:

корреспонденттік шоттар;

басқа банктердің талап етуге дейінгі салымдары;

Қазақстан Республикасының Үкіметінен, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан және ұлттық басқарушы холдингтен алынған қарыздар;

халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған қарыздар;

басқа банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздар;

овернайт қарыздары;

мерзімді салымдар;

клиенттер алдындағы міндеттемелер;

бағалы қағаздармен «Кері РЕПО» операциялары;

айналысқа шығарылған бағалы қағаздар;

реттелген борыштар.

Шығыстарға әкеп соқтыратын міндеттемелер бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарға мыналар кіреді:

корреспонденттік шоттар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

Қазақстан Республикасының Үкіметінен, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан және ұлттық басқарушы холдингтен алынған қарыздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (Қазақстан Республикасының Үкіметінен және Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан алынған қарыздың құнын оң түзету түріндегі шығыстарды қоспағанда);

халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған қарыздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған қарыздың құнын оң түзету түріндегі шығыстарды қоспағанда);

басқа банктерден алынған қарыздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (басқа банктерден алынған қарыздың құнын оң түзету түріндегі шығыстарды, басқа банктерге берілген қарыздың құнын теріс түзету түріндегі шығыстарды қоспағанда);

банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздың құнын оң түзету түріндегі шығыстарды, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздың құнын теріс түзету түріндегі шығыстарды қоспағанда);

басқа банктермен операциялар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

овернайт қарыздары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

басқа банктердің салымдары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (басқа банктерде орналастырылған мерзімді салымның құнын теріс түзету түріндегі шығыстарды, басқа банктерде орналастырылған шартты салымның құнын теріс түзету түріндегі шығыстарды, басқа банктерден тартылған мерзімді салымның құнын оң түзету түріндегі шығыстарды, басқа банктерден тартылған шартты салымның құнын оң түзету түріндегі шығыстарды қоспағанда);

клиенттердің талаптары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (сенімгерлік басқаруға қабылданған қаржылық активтер бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды, клиенттермен өзге операциялар бойынша мерзімі өткен берешек бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды, алынған қаржы лизингі бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды, мерзімінде орындалмаған нұсқаулар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды, қабылданған салымдар бойынша комиссиялық сыйақыны, клиенттерге берілген қарыздың құнын теріс түзету түріндегі шығыстарды, есепке алынған вексельдер бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды, клиенттерге

берілген қарыздар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды қоспағанда);

бағалы қағаздармен «РЕПО» операциялары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

бағалы қағаздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (табыс немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды, сату үшін қолда бар сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды, өтеуге дейін ұстап қалынатын сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды, «қарыздар және дебиторлық берешек» санатындағы өзге борыштық құралдар бойынша сыйлықақы амортизациясы жөніндегі шығыстарды қоспағанда);

реттелген борыш бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар;

18) соңғы алты ай ішінде операциялық шығыстардың сыйақы алуға байланысты кірістердің және сыйақы алуға байланысты емес кірістердің сомасына қатынасының бес және одан астам пайыздық тармаққа өсуі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{\text{ОПШ}(6)}{\text{Кс}\%(6) + \text{Ксбе}\%(6)} - \frac{\text{ОПШ}(1)}{\text{Кс}\%(1) + \text{Ксбе}\%(1)} \geq 5 \text{ пайыздық тармақ,}$$

мұнда:

ОПШ(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі операциялық шығыстар;

Кс%(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты кірістер;

Ксбе%(ай) – тиісті қаржы жылының басынан бастап қарастырылатын айдың соңына дейінгі кезеңдегі сыйақы алуға байланысты емес кірістер;

Операциялық шығыстарға (ОПШ) мыналар кіреді:

еңбекке ақы төлеу және міндетті аударымдар бойынша шығыстар;

жалпы шаруашылық шығыстар («Қазақстан депозиттерге кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамына міндетті күнтізбелік, қосымша және төтенше жарналарды аударым жасау шығыстарын қоспағанда);

табыс салығынан басқа, салықтар, алымдар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер;

амортизациялық аударымдар;

негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтерді өтеусіз беруден және тауарлық-материалдық қорларды сатудан, өзге инвестициялардан болған шығыстар;

тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл);

жалдау шығыстары.

19) қатарынан алты ай ішінде екі және одан көп рет өтімділік коэффициенттерінің № 358 қаулыда белгіленген өтімділік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,1-ге асатын деңгейге дейін немесе одан төменге екі және одан да көп есе төмендеуі;

20) бастапқы мәндері № 358 қаулыда белгіленген өтімділік коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінен 0,1-ге асатын деңгейден төмен болған кезде өтімділік коэффициенттерінің төмендеуі.

Есепті күні аяқталатын кезең қарастырылатын кезең болып табылады. Көрсеткіштерді есептеу кезінде өзгерістер үтірден кейін үш таңбамен беріледі.

Осы тармақтың 7) және 8) тармақшаларының талаптары «Қазақстанның Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамына қолданылмайды.

Осы тармақта және осы тармақтың 5) және 6) тармақшаларында белгіленген көрсеткіштерді есептеу кезінде жиынтық, сондай-ақ жіктелген қарыздардың есебіне бірыңғай кредиттер портфелі кіргізілмейді.

Осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында белгіленген көрсеткіштерді қоспағанда, Қағидалардың талаптары Банктер туралы заңға сәйкес қайта құрылымдау барысындағы банктерге қолданылмайды.

3. Комитет банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды анықтау үшін ай сайын реттеушілік есептілік деректерінің негізінде банктің қаржылық жағдайына талдау жасайды.

Комитет Қағидалардың 2-тармағының 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) және 12) тармақшаларында белгіленген көрсеткіштерді есептеу кезінде факторларды есептеу үшін пайдаланылатын ақпараттың жинақталуына қарай 2013 жылғы

1 қаңтардан бастап есептелген факторлар негізінде банктің қаржылық жағдайына талдау жасайды.

4. Банктің қаржылық жағдайына талдау жасау нәтижесінде және (немесе) оған тексеру жүргізу қорытындылары бойынша Қағидалардың 1-тармағында көзделген факторлар анықталған жағдайда, Комитет банкке және (немесе) оның акционерлеріне банктің қаржылық тұрақтылығын көтеру, оның қаржылық жағдайының нашарлауын және оның қызметімен байланысты тәуекелдердің өсуін болдырмау бойынша ертерек ден қою шаралары көзделетін іс-шаралар жоспарын (бұдан әрі – іс-шаралар жоспары) ұсыну жөнінде жазбаша нысанда талап жолдайды.

Банк және (немесе) оның акционерлері Комитеттің талабын алған күннен бастап бес жұмыс күнінен аспайтын мерзімде:

- 1) банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактордың толық талдауы;
- 2) осы фактордың болжамы, осындай болжамның негіздемесі және банктің қызметіне тигізетін жағымсыз әсері;
- 3) осы факторды жақсарту шаралары, яғни оны банктің қызметі үшін қауіп төндірмейтін (қосымша тәуекелдер) деңгейге дейін жеткізу;
- 4) іс-шаралар жоспарының орындалу мерзімдері (іс-шаралар жоспарының әрбір тармағы бойынша орындалу мерзімдері көрсетіле отырып);
- 5) іс-шаралар жоспарының орындалуына жауапты лауазымды адамдар қамтылатын іс-шаралар жоспарын әзірлеп, Комитетке ұсынады.

Комитет іс-шаралар жоспарын банк және (немесе) оның акционерлері ұсынған күнінен бастап он жұмыс күні ішінде алдын ала қарайды.

Комитет банк және (немесе) оның акционерлері қарауға ұсынған іс-шаралар жоспарымен келіспеген жағдайда, Комитет пен банк іс-шаралар жоспарын жетілдіру мақсатында бірлескен талқылаулар жүргізеді. Бұл ретте банк Комитеттің ескертулерін жою үшін жоспарды түзетеді немесе мұндай ескертулермен келіспеген жағдайда өзінің негіздеулерін ұсынады.

Комитет жетілдірілген іс-шаралар жоспарын банк және (немесе) оның акционерлері қайталап ұсынған күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде мақұлдайды немесе мақұлдамайды.

Комитет ұсынылған іс-шаралар жоспарын мақұлдаған жағдайда, банк және (немесе) оның акционерлері оны іске асыруға кіріседі және іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімдерде Комитетке іс-шаралардың орындалуы туралы есепті ұсынады.

Комитет іс-шаралар жоспарын мақұлдамаған жағдайда банкке және (немесе) оның акционерлеріне Банктер туралы Заңның 45-бабы 3-тармағының төртінші бөлігінде көзделген талаптарды қою арқылы бір немесе бірнеше ертерек ден қою шараларын қолданады.

Банк Қағидалардың 1-тармағында көзделген факторларды өз бетінше анықтаған жағдайда көрсетілген факторларды анықтаған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде Комитетке Қағидалардың осы тармағында көзделген іс-шаралар жоспарын қоса бере отырып, оның қаржылық жағдайының нашарлағанын көрсететін ақпаратты ұсынады.

5. Қағидалардың 2-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген фактор анықталған жағдайда және іс-шаралар жоспары мақұлданбаған кезде Комитет банкке және (немесе) оның акционерлеріне төменде берілген кестеге сәйкес есептеуді тоқтату және (немесе) дивидендтер төлеу бойынша талап қою арқылы ертерек ден қою шарасын қолданады:

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің асу деңгейі:	Бөлінбеген таза кірісті пайдалануға қойылған ең төменгі шектеу (пайызбен)
0-ден 0,00625-ке дейін	100
0,00626-дан 0,0125-ке дейін	80
0,0126-дан 0,01875-ке дейін	60
0,01876-дан 0,025-ке дейін (қоса алғанда)	40
0,025-тен аса	0

Тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтерді төмендету, сондай-ақ қатарынан алты ай ішінде: банктің қаржылық капиталын; бөлінбеген таза кірісті;

бөлінбеген таза кіріс есебінен қалыптастырылған резервтерді ұлғайту арқылы меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің асу деңгейіне қол жеткізген жағдайда іс-шаралар жоспары мақұлданады.

6. Жүйе құраушы болып айқындалған банк, сондай-ақ «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қайта құрылымдауды жүзеге асыратын (жүзеге асырған) банк жыл сайын есепті жылдың 1 наурызына дейінгі мерзімде Комитетке Қағидалардың 1-тармағының 1), 8), 13), 15), 16) және 17) тармақшаларында көрсетілген көрсеткіштердің өзгеру болжамын ұсынады. Көрсеткіштердің өзгеру болжамы қаржы жылы аяқталғанға дейін жасалады.

Көрсеткіштердің өзгеру болжамы негіздеме беріле отырып, жылына бір реттен артық емес рет қайта каралады.

Комитет көрсеткіштердің болжам мәндерінің ағымдағы мәндерге сәйкестігін тексереді.

Көрсеткіштердің өзгеру болжамында банктің қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторлар анықталған жағдайда Комитет Қағидалардың 4-тармағында көзделген іс-шараларды жүзеге асырады.

Қағидалардың 1-тармағының 1), 8) және 13) тармақшаларында көрсетілген көрсеткіштердің өзгеру болжамы стресстік сценарийдің әсер ету тиімділігін бағалаумен толықтырылады.

Уәкілетті орган стресстік сценарий өлшемдері бойынша сценарий мен ұсынымдарды жүйе құраушы болып айқындалған банкке болжамды көрсеткіштерді Комитетке ұсыну мерзіміне дейін бір ай бұрын береді.

7. Қағидалардың 1-тармағында көзделген факторлар анықталған жағдайда, сондай-ақ көрсеткіштердің өзгеру болжамында қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторлар анықталған жағдайда, уәкілетті орган жүйе құраушы деп айқындаған банк және «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қайта құрылымдауды жүзеге асыратын (жүзеге асырған) банк № 358 қаулыда белгіленген меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенттерінің (K1-1, K1-2, K2) және ашық валюталық позиция лимиттерінің мәндеріне кезең-кезеңімен өту мерзімі көзделетін іс-шаралар жоспарын ұсынады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 25 ақпан

№ 77

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Зейнетақы аннуитеті шарттары негізінде жинақталған зейнетақы қаражаты есебінен Қазақстан Республикасы сақтандыру ұйымдарының зейнетақымен қамсыздандыру ережесін бекіту туралы» 2003 жылғы 25 шілдедегі № 249 қаулысының және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Жинақтаушы зейнетақы қорларынан жинақталған зейнетақы қаражатын аудару ережесін бекіту туралы» 2008 жылғы 29 желтоқсандағы № 240 қаулысының кейбір тармақтарының қолданылуын тоқтата тұру туралы

Мемлекет басшысының Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесін жетілдіру жөніндегі тапсырмасын орындау, сондай-ақ жинақталған зейнетақы қаражатын жинақтаушы зейнетақы қорынан сақтандыру ұйымына аударуды тоқтата тұру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. 2014 жылғы 1 қаңтарға дейін:

1) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 25 шілдедегі № 249 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2462 тіркелген) бекітілген Зейнетақы аннуитеті шарттары негізінде жинақталған зейнетақы қаражаты есебінен Қазақстан Республикасы сақтандыру ұйымдарының зейнетақымен қамсыздандыру ережесінің 18, 19, 20, 21, 22, 23-тармақтарының қолданылуы;

2) Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2008 жылғы 29 желтоқсандағы № 240 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5517 тіркелген, «Заң газеті» газетінде 2009 жылғы 17 ақпандағы № 24 (1447) жарияланған) бекітілген Жинақтаушы зейнетақы қорларынан жинақталған зейнетақы қаражатын аудару ережесінің 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24-тармақтарының, сондай-ақ 2 және 4-қосымшаларының қолданылуы тоқтатыла тұрсын.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

** Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде №8410 тіркелген*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы

2013 жылғы 29 наурыз

№ 79

*Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
кейбір нормативтік құқықтық актілеріне
шектеулі ықпал ету шараларын қолдану мәселелері бойынша
өзгерістер енгізу туралы*

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 166 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7720 тіркелген, «Егемен Қазақстан» газетінде 2012 жылғы 23 тамызда № 540-545 (27618) жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидаларында:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 1997 жылғы 20 маусымдағы (бұдан әрі – Заң), «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі – уәкілетті орган) жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану тәртібін белгілейді.»;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Уәкілетті органның жинақтаушы зейнетақы қорына және (немесе) ірі қатысушысы белгілеріне ие тұлғаларына, жинақтаушы зейнетақы қорының ірі қатысушыларына шектеулі ықпал ету шараларын қолдануы мынадай факторлардың біреуін немесе бірнешеуін ескере отырып жүргізіледі:

1) тәуекел дәрежесі.

Қағидалардың мақсаттары үшін тәуекел ретінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін жүзеге асыруы кезінде азаматтық, қаржылық заңнамалар және әлеуметтік қамсыздандыру туралы заңнама (бұдан әрі – Қазақстан Республикасының заңнамасы) саласында белгіленген талаптарды орындамауы және (немесе) толық орындамауы нәтижесінде азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын бұзуы, қоғам мен мемлекеттің мүдделеріне зиян келтіруі, сондай-ақ жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жай-күйінің нашарлауы түрінде теріс салдарлардың туындау ықтималдылығы түсіндіріледі;

2) таңдалған ықпал ету шарасын қолдану нәтижесінде жағдайды түзету қабілеті;

3) жинақтаушы зейнетақы қоры үшін бұзушылық сипаты мен ықтимал салдарлары;

4) бұзушылықтың жиілігі мен ұзақтығы;

5) жол берілген бұзушылық нәтижесінде жинақтаушы зейнетақы қоры шығындарының мөлшері;

6) жол берілген бұзушылық туралы жинақтаушы зейнетақы қоры басшы қызметкерлерінің хабардар болуы;

7) жинақтаушы зейнетақы қорының жалпы қаржылық жай-күйі.

Жинақтаушы зейнетақы қорының жалпы қаржылық жай-күйі есептілік деректерінің, тексеру материалдарының, аудиторлық есептердің, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелерінің болуына байланысты талаптарды орындауының, сондай-ақ жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жай-күйі

нашарлаған жағдайда қаржылық қолдау алу мақсатында жинақтаушы зейнетақы қоры басшылығының акционерлермен өзара іс-әрекет жасау нәтижелерінің негізінде айқындалады.»

2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Бағалы қағаздар нарығының субъектісіне және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 167 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7736 тіркелген, «Егемен Қазақстан» газетінде 2012 жылғы 23 тамызда № 540-545 (27618) жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Бағалы қағаздар нарығының субъектісіне және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидаларында:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Бағалы қағаздар нарығының субъектісіне және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі (бұдан әрі – Заң), «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі – уәкілетті орган) бағалы қағаздар нарығының субъектісіне және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдану тәртібін белгілейді.»;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Уәкілетті органның бағалы қағаздар нарығының субъектісіне және (немесе) ірі қатысушы белгілерін иеленуші тұлғаға, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның ірі қатысушысына шектеулі ықпал ету шараларын қолдануы мынадай факторлардың біреуін немесе бірнешеуін ескере отырып жүргізіледі:

1) тәуекел дәрежесі.

Қағидалардың мақсаттары үшін тәуекел ретінде бағалы қағаздар нарығы субъектісінің қызметін жүзеге асыруы кезінде азаматтық, қаржылық заңнамалар және әлеуметтік қамсыздандыру туралы заңнама (бұдан әрі – Қазақстан Республикасының заңнамасы) саласында белгіленген талаптарды орындамауы және (немесе) толық орындамауы нәтижесінде азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын бұзуы, қоғам мен мемлекеттің мүдделеріне зиян келтіруі, сондай-ақ бағалы қағаздар нарығы субъектісінің қаржылық жай-күйінің нашарлауы түрінде теріс салдарлардың туындау ықтималдылығы түсіндіріледі;

2) таңдалған ықпал ету шарасын қолдану нәтижесінде жағдайды түзету қабілеті;

3) бағалы қағаздар нарығының субъектісі үшін бұзушылық сипаты мен ықтимал салдарлары;

4) бұзушылықтың жиілігі мен ұзақтығы;

5) жол берілген бұзушылық нәтижесінде бағалы қағаздар нарығының субъектісі шығындарының мөлшері;

6) жол берілген бұзушылық туралы бағалы қағаздар нарығының субъектісі басшы қызметкерлерінің хабардар болуы;

7) бағалы қағаздар нарығы субъектісінің жалпы қаржылық жай-күйі.

Бағалы қағаздар нарығы субъектісінің жалпы қаржылық жай-күйі есептілік деректерінің, тексеру материалдарының, аудиторлық есептердің, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелерінің болуына байланысты талаптарды орындауының, сондай-ақ бағалы қағаздар нарығы субъектісінің қаржылық жай-күйі нашарлаған жағдайда қаржылық қолдау алу мақсатында бағалы қағаздар нарығының субъектісі басшылығының акционерлермен өзара іс-әрекет жасау нәтижелерінің негізінде айқындалады.»

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2013 жылы 15 мамырда №8457 тіркелген